

1970'lerden Bugüne ABD'de Asalaklık ve Sınıfsal-Toplumsal Yeniden Düzenleme

Yazarın notu: Aşağıdaki yazı Bob Avakian'ın emperyalist dünya ekonomisi ve Amerika'nın buradaki baskın pozisyonu ve bu pozisyonun Amerikan toplumundaki sınıfsal ve sosyal yapıda oynadığı kritik role ilişkin sormuş olduğu sorulardan ve çelişkilerden ilham almış ve onlardan yola çıkmıştır.

BREAKTHROUGHS [ATILIMLAR]: Marx'ın Tarihsel Atılımı ve Yeni Komünizm ile Daha İleri Bir Atılım. Temel Bir Özet içinde Bob Avakian giderek küreselleşen kapitalizm hakkında şunları belirtmiştir:

"...bu da modern kapitalizm-emperyalizmin asalaklığına; özellikle ABD'de küreselleşen kapitalizmin dayandığı büyük çaptaki üretimin artışına ve bilhassa Latin Amerika, Afrika, Orta Doğu ve Asya'nın Üçüncü Dünyasında yer alan ter atölyelerinden elde edilen büyük kâr oranının sürdürülmesine, öte yandan kapitalist-emperyalizmin "evi" konumundaki ülkelerdeki finans alemi ve finansal spekülasyonlardaki artan kapitalist aktiviteye ve "en üst" (temel materyallerin üretimine yönelik olmayan) yüksek teknoloji, hizmet sektörü ve ticaret (online pazarlamanın artan rolü de buna dahildir) çevresine dayanmaktadır. Lenin'in de ifade ettiği gibi, bu durum ABD gibi toplumların tümüne "asalaklık damgasını" vurur;"

Bu "asalaklık mührüne" ilişkin Bob Avakian, araştırmak ve cebelleşmek adına birbiriyle iç içe geçen iki soru sorar: Yükselen küreselleşme ve emperyalizmin sömürsünün yoğunlaşmasının, özellikle de Amerikan emperyalizminin bir taraftan Üçüncü Dünya'daki ezilen ülkelerde yoğunlaşan bu sömürünün diğer taraftan ise bunun ABD'de ki değişen sosyal ve sınıfsal yapı arasında ne kadar kesin ve faaldir? Bu değişiklikler emperyalist asalaklığın tanımlayıcı bir ifadesi olarak da anlaşılabilir mi?

Bu iki soruya da cevap, aralarında gerçekten çok güçlü bağlantılar bulunduğu ve evet Amerika'da son on yıllarda gerçekleşen bu sosyal-sınıfsal değişimlerin emperyalist asalaklığın tanımlayıcı bir ifadesi olduğudur.

Aşağıdakiler bu sentez ve araştırmanın kritik bulgularıdır. Bunun daha kısa bir özetine buradan ulaşabilirsiniz: <http://yenikomunizm.com/1970lerden-bugune-abdde-asalaklik-ve-sinifsal-toplumsal-yeniden-duzenleme-giris-ozet/>

Giriş: Asalaklığın Ehemmiyeti ve Amerikan Toplumu

Asalaklık kavramı, 1917 Rus Devrimi'nin büyük komünist teorisini ve önderi V.I. Lenin tarafından dünyaya egemen olan emperyalizm sistemi analizlerinde yoğun bir şekilde kullanılmıştır. *Asalaklık*, emperyalist ülkelerin Asya, Latin Amerika ve Afrika'nın yoksul ülkelerindeki emeğin aşırı sömürülmesinden -asgari geçim düzeyinin dahi altında maaşlı korkunç istihdam koşullarından-faydalanma yollarını ifade eder.

Ezilen ülkelerin emperyalizmin boyunduruğu altına alınması, yalnızca "Küresel Güneyin" ekonomisini ve toplumlarını yıkıma uğratmakla kalmaz, aynı zamanda emperyalist ülkelerin tüm toplumsal yapısına da "etkide bulunur". İmparatorluğun kârları ya da "ganimetleri", normal zamanlarda imparatorluğun merkezlerinde belirli ve göreceli bir sosyal istikrar sağlanmasına olanak tanır. Asalaklık, üretimin

örgütlenmesinden çok daha kopuk hale gelen burjuva-mali tabakalar arasında zenginliğin daha da yoğunlaşmasıyla sonuçlanır.

Amerika’da istihdam ve tipik aile yapısı 1970 ve 1980’lere kıyasla bugün oldukça farklıdır:

- Son 50 yılda *meslek alanlarında(insanların edindikleri işler) derin bir değişiklik olmuştur.* Amerikan ekonomisi bugün büyük ölçüde üretimin aksine servis sektöründeki işler tarafından domine edilmiştir-medikal, sağlık, enformasyon, finans, teknik, hükümet. Manifaktür işlerinde diklemesine bir iniş yaşanmıştır. *Amerika’da ki bir numaralı meslek alanı, perakende satıştır.*
- *Emek gücünde özellikle de kadınların ve göçmenlerin dahil olmasıyla ilgili büyük demografik değişiklikler yaşanmıştır.* 2020’nin başlarında Amerikan ekonomisinde bir numaralı işgücü (%50’nin biraz üstü ile) kadınlardan; özellikle de Üçüncü Dünya’dan gelen göçmenler Amerikan ekonomisinin kritik segmentlerindeki karlılığın fonksiyonu için elzemdir.
- *Klasik ataerkil aile yapısının süregitmekte olan bir çözülmesi vardır.*(Çocuklu evli çift ve eve ekmek getiren erkek) Bu durumun bağlantılı olduğu iki şey vardır, birincisi ekonomik değişikliklerdir; daha fazla maaş alanı olan manüfaktür işlerindeki düşüş aileler üzerinde ekonomik bir baskı oluşturmıştır ve ikinci olarak da diğer sosyal değişikliklerin yanı sıra kadınların eşitlik, iş hayatına ve kariyere giriş için yürüttükleri mücadeledir.
- *İkinci Dünya Savaşı sonrası “Amerikan orta sınıfını” tanımlayan iyi maaşlı işçi ve küçük mülk sahiplerinin “orta sınıf yaşam standartlarını sürdürebilen” tanımı günümüz Amerika’sındaki orta sınıfı eskisi gibi tanımlayamaz.* Orta üst sınıf profesyonelleri (dört yıllık üniversite eğitimi ve lisansüstü eğitimiyle “sertifikalı”) ve finansal-idari-teknik katmanlardakiler bugün ekonomik ve sosyal olarak çok daha fazla ağırlık ve nüfuza sahiptir.

“Geç emperyalist” Amerika’da olagelen sınıfsal-sosyal değişikliklerin oluşmasını farklı faktörler sağlamıştır. Buna jeopolitik de dahildir, örneğin “uzay yarışı” da içine alan Amerika ve Sovyetler Birliği arasındaki büyük güçler arası rekabet ve Sovyetler Birliği’nin ve onun emperyalist blokunun 1989-1991 yıllarının sonunda gelen çöküşünün Amerika’ya çok daha geniş bir uluslararası manevra alanı sağlamış olması gibi. Siyasi ve sosyal mücadelenin, özellikle de Siyahi halkın ve kadınların etkisi ve istihdamdaki modeli nasıl etkiledikleri de vardır. (Hükümet işlerinde kadınların ve Siyahilerin istihdamının genişlemesi gibi.)

Ancak en belirleyici unsur-sadece kendiliğinden değil ama diğer faktörlerle de etkileşimi ile birlikte-Üçüncü Dünya’ya çok daha derinlemesine bir emperyalist giriş ve ezilen ekonomilerin dünya kapitalist ekonomisine çok daha bütünlüklü bir entegrasyonudur. 1976 yılında Çin’de sosyalist devrimin yenilgisi ve kapitalizmin restorasyonu kritik bir gelişmedir: Çin’in yeni yöneticileri yabancı kapitalin yatırımlarının bent kapağını açmış ve Çin, küresel Güney’deki muazzam yeni emperyalist küreselleşme dalgasının merkez üssü haline gelmeye başlamıştır.

Emperyalist asalaklık-ezilen ülkelerin emek gücünün aşırı sömürüsü ve hammaddelerin yağması- ve emperyalist güçler arasındaki pazarlar için süren hiddetli rekabet büyüyen bir meslek alanları *kutuplaşmasına* neden olmuştur. Artık Amerikan ekonomisinin; mühendislere, “para menajerlerine” ve enformasyon-teknoloji işçilerine ihtiyacı vardır. Ayrıca düşük ücretle çalışacak kasiyerler, hastane hademeleri, lojistik ve taşıma işçileri ve düşük ücretli gıda işleme işçilerine ihtiyaç vardır.

Son birkaç on yılın ekonomik dönüşümü... ekonomideki dönüm noktaları ve en göze çarpanı da 2007-2009 arası yaşanan “büyük resesyon”... ve 2020-2021 arası COVID-19 pandemisi nedeniyle dünya kapitalizminin yapısına ve sınırlarında yaşanan geniş acılar ve ekonomik aksamaların gözler önüne serilmesi... bütün bu majör gelişmeler Amerika içerisinde yeni bir “büyük ayarlamaya” neden OLMAMIŞTIR.

Bu Amerikan toplumuyla ilgili önemli bir noktanın altını çizer:

Emperyalist küreselleşme gittikçe çatlayan, kutuplaşan ve “kuşatılmış” bir topluma katkıda bulunmuştur-sadece ırksal olarak değil ama aynı zamanda sosyal gruplar olarak da. Amerikan toplumu aşağıda inanılmaz bir yoksunluk, profesyonel-teknik katman için gelir ve istihdam ve zenginliğin; tiksindirici, grotesk bir şekilde yeniden dağıtımı ve toplumun ufak bir fraksiyonuna doğru yoğunlaşmasıyla damgalanmıştır.

Radikal olarak farklı ve çok daha iyi bir dünya isteyen herkesin Amerika’da 1970’lerden beri devam eden sosyal-sınıfsal değişikliklerin doğasına ve kapsamına dair bilimsel bir anlayış kazanması önemlidir: bunun maddi kökenleri ve siyasi-ideolojik tecellisi, bu insanların hayatlarını derin bir şekilde etkilemektedir. Bu aynı zamanda Amerika’da faşizmin büyüdüğü ve tutunduğu zemindir. Bu trendler ve değişiklikler bu çağda sosyalist-komünist devrim için derin bir ifade de barındırmaktadır -işin aslını ve daha geniş güçleri tanımlayabilmek ve devrim yapmak yolundaki engelleri tanıyabilip bu potansiyel üzerinde çalışabilmek için.

Dünya devrimini ilerletip bütün insanlığı kurtarmak için gerçekten radikal ve özgürleştirici bir devrimin dönüştürmesi gereken toplum bu bir hayli asalaklaşmış toplumdur. Bütün bunların ışığında Bob Avakian’ın Yeni Yıl Açıklaması: Yeni Bir Yıl, Tüm İnsanlığın Kurtuluşu İçin Kökten Yeni Bir Dünyaya Yönelik Acil İhtiyaç bildirisinin insanlığın bugün karşı karşıya kaldığı acı durumun dinamikleri ile yüzleşmek ve neden Bob Avakian’ın geliştirdiği yeni komünizm temelli bir devrimin bütün bu acıları bitirebilmek için tek gerçek alternatif olduğunun anlaşılması için okunması elzemdir.

Bu araştırma dosyasının dokuz tema etrafında organize oluyor:

- I. **Sahneye koymak: yükselen emperyalist küreselleşme, küresel emek gücündeki kaymalar ve Üçüncü Dünya’nın süper sömürsü**
- II. **Amerika ekonomisinin emperyalist küreselleşmesi ve finansallaşması**
- III. **Amerikan ekonomisindeki manüfaktür istihdamındaki muazzam düşüş... ancak tamamen kaybolması değil; sendikaların atağı ve düşüşü**
- IV. **Amerika’da meslek alanlarında yaşanan daha fazla değişiklik ve gittikçe büyüyen eşitsizlikler**
- V. **İş yok olduğunda bunun acısı çok büyük olur... ancak Siyahi işçiler için bu acı Trump’ın “dışlanmış” beyaz işçilerine nazaran çok daha büyüktür; özellikle de Siyahi halk için daha geniş istihdam ve işsizlik trendleri**
- VI. **Değişen bir ekonomi ve kadınların eşitlik mücadelesi: değişen cinsiyet normlarının ataerki ile çarpışması ve bunun şiddetli yeniden tasdiki**

- VII. Amerika'daki başka ülkelerden gelen işçiler ve Küresel Güney'den gelen "beyin göçü"
- VIII. "Kaybolan" bir orta sınıf değil fakat geleneksel çekirdeği "oyulan" yeniden tanımlanan bir orta sınıf
- IX. Amerika'da büyüyen bölgesel farklar ve büyüyen eşitsizlikler

Sahneye Koymak: Yükselen Emperyalist Küreselleşme, Küresel Emek Gücündeki Kaymalar ve Üçüncü Dünya'nın Süper Sömürüsü

Yükselen küreselleşen emperyalizmin üretimi, endüstriyel üretimin nitel olarak daha büyük payını oluşturan emperyalist kapitalin kar üretici ihtiyaçlarına göre dünyanın daha geniş kısımlarında, "evin" (iç pazar) dışında yürüttüğü emperyalist ekonomilere dayanır-buna rağmen ulusal iç pazar ekonomisi hala tekil en büyük pazardır ve Amerika, Japonya, Almanya, Rusya vb. gibi ülkelerde ulusal-emperyalist kapitalin üssüdür. Yükselen küreselleşme, kapitalist emperyalist sistemin ve rakip emperyalist ülkelerin büyü ya da öl mantığının bir ifadesidir. Emperyalist küreselleşme üretim kapasitesinin büyümesi (fabrikalar ve malzemeler) ve buna bağlı olarak ulaşımın, enerji üretiminin ve iletişimin Üçüncü Dünya ülkelerinde gelişmesi anlamına gelir. Üretim faaliyetlerinin dünya çapında emperyalizmin tahakkümü altında entegrasyonu anlamına gelir.

Bu özellikle de üretimin büyük bir kısmının-neyden konuşursak konuşalım; ister otomotiv malzemeleri ister kıyafet vb. olsun- emperyalist firmalar tarafından Üçüncü Dünya'da gerçekleştirilmesi demektir. Bu direkt olarak yabancı yatırımı ile yapılır, örneğin General Motors fabrikalar kurduğunda, dağıtım merkezleri kurduğunda vb. Veya yatırımlar "üretim sürecinde taşeronların kullanılması" halini alır; örneğin, Walmart, Target, Apple; Asya, Latin Amerika ve Afrika'da yerel taşeron firmalara üretim yaptırır. Bütün bu durumlarda üretimi yapmak için ihtiyaç duyulan maddeler de (örneğin Çin'de üretilen TV'lerin parçaları) başka taşeron yerel tedarikçileri işe dahil eder.

- **%30-35 arası Amerika'dan çıkan bütün ihracat ve Amerika'ya giren ithalatın %30-35'lik kısmı dünyanın üzerine çökmüş Amerikan ulusaşırı şirketleri tarafından transfer edilen ürünlerdir.(General Motors, General Electric, Boeing vb.)**

Bu Amerikan sermayesi için ücretleri düşürür. Parçaların ve tedarikin maliyetini düşürür. Genel emek ücretinin maliyetini düşürür. Mesela Meksika örneğini ele alalım, **2016 yılında imalatta çalışan bir Meksikalı işçi için maaş ve sosyal yardımlar toplamı saatlik ortalama 3.91 dolar iken bu Amerika'da 39.03 dolardı.**ⁱ Yani başka bir şekilde söylemek gerekirse Meksika'da imalat işçileri Amerika'dakilere kıyasla 1/10'den daha az alıyorlardı. Bütün bunlar *karlılığı* artırır ve Amerikan sermayesinin dünya pazarındaki *rekabet edebilirliğini* desteklemek için elzemdir.

- Dünyadaki giyim, elektrikli aletler ve diğer tüketici ürünleriyle beraber büyüyen oranda ekipman ve bileşenle beraber imal edilen gelişmiş parçaların geniş bir oranı Küresel Güney'de üretilir. 1970 ve 2012 arasında Üçüncü Dünya'nın, dünya çapında imalat ürünlerindeki ihracattaki payı %20'den %60'a tırmanmıştır.

1980 yılından önce, gelişmiş kapitalist ve emperyalist ülkelerin ithal ettiği manüfaktürel ürünlerin büyük çoğunluğu diğer ilerlemiş kapitalist ülkelerden geliyordu. Ancak artık bu da

değişmiştir: **1970 yılında Üçüncü Dünya’da gelişmiş kapitalist ülkelere ihraç edilen manüfaktür ürünlerinin yüzdesi, %10 iken bu 2012 yılında %57’ye yükselmiştir.**ⁱⁱ

Bazı örneklerle bakalım:

Eğer iPhone’unuz veya gömleğiniz konuşabiliyor olsaydı...

1990 yılında Amerika’da satın alınan kıyafetlerin %56’sı Amerika’da üretilmişti. 2012 yılına gelindiğinde bunların *sadece* %2’si Amerika’da üretiliyordu. Bu giysiler ve tekstilleri üreten işçilerin büyük bir çoğunluğu yoksul Küresel Güney ülkelerinde çalışırlar. Çoğu kadinken bazıları erkek ve kız çocuklarıdır. Giysi ve tekstil imalatı sektöründe çalışanların %2’sinden azı *“yaşanılabilir bir maaş” alır*. 2016 yılında Batı’nın kıyafet devleri H&M, Next ve Esprit’nin Türkiye’deki taşeronlarının atölyelerinde dikme ve kıyafetlerin taşınmasında Suriyeli mülteci çocukları kullandığı ortaya çıktı. Dünya Bankası küresel giyim endüstrisinde üretilen her bir ürün için alınan maaşın ürünün son satış fiyatının 1/3’ü olduğunu ortaya koydu!ⁱⁱⁱ

2010’lu yıllarla beraber Apple’ın iPhone’ları Çin’de bulunan bir fabrika kompleksinde Tayvan bazlı bir şirket olan Foxconn tarafından birleştiriliyordu. 450.000 işçi bulunduran bu tesis dünya genelinde en çok işçinin toplandığı yerdir. Bu işçiler korkunç bir iş hızında çalıştırılırlar ve acımasız bir kontrol mekanizmasına tabidirler; buna kamusal itibarsızlaştırma ve konuşmak için ceza almakta dahildir. 2010 yılında buradaki imalat zinciri işçileri 10-12 kişilik kaldıkları yurtların tepesinden kendilerini atarak yaşama şartlarını protesto etti ve kendilerini öldürdüler.^{iv} Amazon, Microsoft ve Sony’nin de Foxconn’u taşeron olarak çalıştırdığını söylemekte fayda var.

İlaç ve Medikal Üretimi

Amerika çok karlı olan küresel farmasötik pazarının büyük çoğunluğunda kontrol sahibidir. “Fikri mülkiyet haklarından” bütün emperyalist ülkelerden daha fazla yararlanır (yeni ilaçlar için patentler fiyatları yüksek tutarak ezilen ülkelerdeki pek çok insan için ilaçları erişilemez hale getirir dolayısıyla bu ülkelerde ilaçların daha ucuz ve jenerik versiyonlarının kullanımı uzun süreler boyunca askıda kalır). Aynı zamanda Amerika’da satılan bu patentli ilaçların içeriğindeki %80’i ülke dışında üretilir. Çin, ilaçlar için üretilen bileşenlerin uluslararası olarak en büyük imalatçısıdır. Ve Amerika’da tüketilen ilaçların %40-50’si Hindistan’da üretilir.^v

Ya da kişisel koruyucu ekipmanları düşünün. İnsanların hayatlarını kurtaran sağlık çalışanlarının hayatlarını koruması için elzem olan bir ürün emperyalizmin hayatları tehlikeye atan ter atölyesi tedarik zincirlerinde üretilir. Bir Malezya şirketi olan Top Glove’u düşünün. Küresel olarak lastik eldivenlerin %25’ini Top Glove sağlıyor.

Daha önce zorla çalıştırmadan dava edilen bir şirket bu. İşçileri 20 kişilikten tek kişiliğe kadar odalarda kalıyor ve her gün tek kullanımlık 220 milyon eldiven üretiliyorlar, ayda ise 300 dolar alıyorlar. Ter içerisinde kalmış yüz maskeleri ve sosyal mesafenin esamesinin okunmadığı koşullarda, olmaları gereken COVID testleri dahi olmadan haftalarca fazla mesai yapmak zorunda kalıyorlar. Kasım ayından bu yana 11,215 işçiden 5700’ü COVID pozitif çıktı. Dışarıya bu bilgileri sızdıran ve güvensiz koşullarla tehlikelerden bahseden “ihbarcı” ise işten atıldı.^{vi}

- **Kameranın kadrajını genişletelim... tedarik zincirleri ve emperyalist karlılık için rekabet**

Bunlar 1970'lerden itibaren çoğalan "tedarik zincirlerinin" çalışma biçimleridir. *Tedarik zinciri, birbirine entegre bir ağ içerisinde ürünlerin üretimi, taşınması ve dağıtımıyla beraber ortaya satışa hazır bir meta çıkartma sürecinin zinciridir*, bu; giyimden, otomotive, ilaçlardan, elektroniğe ve jet yakıtına kadar böyledir. Emperyalist sermaye üretimin farklı segmentlerinde birbiriyle alakası olmadan bağlanan bu taşeronlarla çalışır.

Tedarik zinciri (bazen "değer" veya "meta" zinciri olarak da anılırlar) bazı akademisyenlerin şimdilerde kullandığı tabiriyle dünya (emperyalist) ekonomisinin "yeni merkezi sinir sistemidirler". **2010'lara gelindiğinde küresel ticaretin %80'i tedarik zincirleri aracılığıyla akıyordu** ve Batılı uluslararası şirketler tarafından kontrol ediliyordu. **Dünyada var olan her 5 işten 1 tanesi bu zincirlerdeydi.**^{vii}

Ezilen ülkelerdeki ucuz maliyetli üretim bu tedarik zincirlerinin karlılığının merkezidir.

Şimdi örneğin Çin'deki tek bir fabrika pek çok farklı Batı şirketi için imalat yapabilir. Ancak tedarik zincirleri bir "süper emperyalist" sermayeye hizmet eden yekpare şeyler değillerdir. Zincirler özel olarak rekabet halindeki şirketler, bankalar ve yatırımcı grupları tarafından kontrol edilir. *Zincirler, emperyalist sermayenin pazardan pay kapmak için girdiği rekabetçi savaşta silahlardır*. Bu tedarik zincirlerini kontrol eden emperyalist şirketler devamı olarak tedarikçilere maliyeti düşürmeleri için baskı yaparlar ve operasyon merkezini taşırlar, örneğin Endonezya'dan, Vietnam'a. Ve bu emperyalist rekabet yoğunlaştıkça tedarik zincirleri, maliyeti düşürmek, aksamayı minimize etmek ve rekabetçi güç merkezlerini güçlendirmek için coğrafi olarak yeniden konumlandırılırlar. Bu 2020-2021 yılının, Amerika ve Çin arasındaki ticaret tansiyonu yükselirken pandemiyle beraber yaşanan fenomenidir.

Emperyalist tedarik zincirleri 21. yüzyılın üretim ve taşıma da yüksek teknoloji küresel koordinasyonunun, 19. yüzyılda ezilen ülkelerdeki ter atölyeleriyle birleşmesidir. Örneğin Bangladeş'te giyim fabrikalarında istihdam edilen 3.6 milyon işçi, ki bunların çoğu balçıkla sıvanmış gecekonduarda yaşarlar. Honduras, Çin, Vietnam ve daha başka yerlerdeki ucuz maliyetli taşeronlar Target gibi bir şirketin belirlediği standartlardaki üretim hedefini yakalamak için birbirleriyle rekabet ederler. Eğer bu topraklanmamış kablolar olmadan, yangın çıkışları olmadan olmalıysa, eğer bu yıkılabilecek ve hemen değiştirilebilecek derme çatma binalarda olmalıysa o halde öyle olacaktır. Bu kar maksimizasyonu ve maliyet kısın sermayenin mantığıdır.

Şunu bir düşünün: Apple, sözde "Amerikan pratik zekasının" örneği ve Amerikan'ın "teknolojik hüneri", Amerika'nın ilk 2 trilyon dolarlık şirketi (aşağılayıcı bir biçimde bu rekor COVID pandemisinde kırılmıştır) Demokratik Kongo Cumhuriyet'inde kobalt çıkarmak için tüneller kazarak, taşları oyan 40.000 çocuk olmadan var olamazdı. (Kobalt gaz türbinleri, jet yakıtı, akıllı telefonlar, laptoplar, elektrikli arabalar ve "zamanımızın diğer cihazları" için gerekli bir mineraldir.)^{viii}

- **Emperyalist sermayenin tahakkümünde, küresel olarak entegre, ucuz emeğe dayanan imalat ekonomisi kalıpta bir demir misali dövmüştür.** Aşağıdaki rakamlar küresel işgücünün nasıl ezilen ülkelerin olduğu Küresel Güney'de yoğunlaştığını göstermektedir.

- 1950: Dünyanın endüstriyel işçilerinin %34'ü Küresel Güney'de yaşamaktadır
- 1980: Dünyanın endüstriyel işçilerinin %53'ü Küresel Güney'de yaşamaktadır
- 2010: Dünyanın endüstriyel işçilerinin %79'u Küresel Güney'de yaşamaktadır.^{ix}

Bir yandan dünyanın endüstriyel üretiminin daha da fazlası, daha da fazla işçiyle beraber Üçüncü Dünya'ya taşınıyor. Diğer bir taraftan küresel emek gücü 1.5 milyar kişiden 2.9 milyara çıkarak 1980 ve 2000 arası dönemde sayısını ikiye katladı.^x

1980'lerin başlarında emperyalist sermaye için sömürülebilir emeğin geniş bir şekilde alan bulmasında etkili olan itici güç Çin devriminin yenilgisi ve 1976 ile başlayan Çin'de kapitalizmin restorasyonu olmuştur. Emperyalist küreselleşmenin 1980'ler ve 1990'lerde yoğunlaşırken şimdinin kapitalist Çin'i de dünya emperyalist ekonomisine ve küresel tedarik zincirine Çinli ter atölyeleri ve düşük maliyetli fabrikaları ile dahil oldu. **Son 20 yılda, Çin yabancı yatırım alan en büyük ikinci ülke oldu, ve Çin'deki emeğin aşırı sömürüsü de emperyalist karlılığın hayat kaynağı oldu.**

Bunu başka bir şekilde ortaya koymak gerekirse: Bugün vahşi bir sömürüye dayanan "Çin fiyatları" olmadan "Walmart fiyatları" da olamazdı. Şunu da aklınızda bulundurun Walmart dünyanın en büyük perakendecisidir (Amazon'dan daha büyüktür) ve Walmart'ın ürünlerinin %70'i Çin'deki 30.000 fabrikada üretilir.^{xi}

1980 ve 1990'lardaki bu periyotta Hindistan da dünya emperyalist ekonomisine daha fazla dahil oldu. 2008 yılına gelindiğinde bütün küresel tedarik zincirlerinin %43'ünden Çin sorumluydu, bunun hemen ardından %16 ile Hindistan gelmekteydi. Her iki ülke içinde ürettikleri ürünlerin dünya pazarında satışı için ana destinasyon ABD'ydi.^{xii}

- **Muazzam büyüklükte bir küresel emek havuzunun oluşması -bunun büyük çoğunluğu istihdam edilmiş, geçici veya yarı zamanlı (part-time) istihdam edilmiş ve işsiz- dünya çapındaki maaşlara ABD'de dahil olmak üzere geriye doğru bir baskı uygulamaktadır.**

Peki nasıl? 1980'lerde hızlı bir şekilde Amerikan firmaları manüfaktür işlerini düşük ücretli ülkelere doğru taşıyorlardı (Bunun benzeri süreci Batı Avrupa'da da yaşanmıştı). Bu düşük ücretli ülkelerde bir emek bolluğu vardır-insanların geleneksel geçim kaynakları mahvedilmiştir, insanlar ekolojik tahribat, şiddet, savaş ve yoksulluktan bir çıkış yolu bulmak için şehirlere doğru akın ederler... bu insanlar çalışmaya çaresizce mahkumdurlar-işte *bütün bunlar aşırı sömürü için müsait koşullar yaratır.* Dünyada imal edilenlerin büyük çoğunluğunun ezilen ülkelerdeki emekçiler tarafından üretilmesi ve bu emekçilerin acımasız koşullarda, düşük ücretlerle ve her an yerinin doldurulabilme tehlikesiyle üretilmesi, bütün bunlar emperyalist ülkelerde maaşların aşağıya doğru gitmesine büyük bir baskı getirmiştir.

- **Aynı anda, ithal edilen tüketici ürünleri, yüksek verimlilikli, Üçüncü Dünya'daki düşük ücretli emeğin (ağır bir sömürüye dayanan) katkıları ile Amerika'da kitlesel tüketimin sürdürülebilirliği sağlanır.**

Peki bu nasıl olur? Amerika'da daha az yetenekli işçiler de düşük ücret alabilir ama hala belirli bir seviyede tüketim yapabilirler, bu her ne kadar maaşlar durgun bir seyir izlese ve insanlar kimi zaman birden fazla işte çalışarak zar zor geçinse de böyledir. Bunun sebebi ezilen ülkelerdeki düşük maliyetli üretimin belirli tüketim ürünlerinin fiyatlarının düşmesini sağlamasıdır, örneğin; giyim ve elektronik gibi. Yani Amerika'daki çoğu hanenin standart bir eşyası olan düz ekran TV'nin fiyatının düşmesi, Amerika'da ortalama bir gelirli işçinin bu TV'yi alabilmek için harcadığı emek zaman da düşer.

Burada anlaşılması gereken kritik nokta; üretim süreci (giderek artan oranda Üçüncü Dünya'ya taşınan) ve metallerin nihai tüketiminin (zengin emperyalist ülkeler üzerine

yoğunlaşmıştır) birbirleriyle bağlantılarının gittikçe daha da kopmasıyla emperyalist dünya ekonomisine damgasını vurmuştur. Bu günümüzün emperyalist asalaklığının majör bir ifadesidir.

II. Emperyalist Küreselleşme ve Amerikan Ekonomisinin Finansallaşması

Üretimin yükselen küreselleşmesinde Çin'in düşük maliyetli üretimde merkez üssü olması aynı anda zengin emperyalist ülkelerin de yükselen bir şekilde merkez üssü Amerika olacak biçimde yükselmesiyle el ele gitmiştir.

Finansallaşma, bankacılık ve finansal aktivitenin, borsa yatırımlarının ve finansal sermayelerin, yeni ve çok daha spekülatif finansal enstrümanların (kaybetmek için çok büyük bir risk vardır ama çok kazanma beklentisi de vardır) gittikçe daha da fazla önem kazanmasına bir referanstır ve aynı zamanda genel olarak ekonomide finansal karın genel yükselişinden bahseder.

- **1990'lı yılların başlarından itibaren, Finans, Sigorta ve Gayrimenkul (İngilizce kısaltması FIRE) manüfaktür sektörünü geride bırakarak Amerikan ekonomisindeki en büyük sektör olmuştur.**^{xiii}

FIRE sektörünün olağanüstü büyümesi ve boyutu dışarıya verdiği "girdi" veya aktivitelerinin "eklediği değer" ile ölçülür, örneğin "finansal servisler" sunmak, "yönetim riskleri"nin altındaki nedenlerden ücret almak, satışları kolaylaştırmak ve şirketlerin birleşmesi, pazardan pay almak isteyen şirketler için "halka arzları" ayarlamak ve borsadaki "değerlerin" vahşice artmasından kar sağlamak, döviz kurlarının anlık "fiyat farkları" üzerinden (Euro, dolar, yen vb.) sömürü sağlamak ve de ticari gayrimenkullerin "fiyat artışları" (piyasadaki ederlerinin artması) üzerinden kar elde etmek vb. sayılabilir.

Bu paragrafta kullanılan " " işaretlerinin temel sebebi *finansal aktivitenin ekonomide yeni bir değer yaratmadığı* noktasına dikkat çekmektir. Ancak FIRE sektörünün bu karları öylece havadan gelmezler. Son kertede gerçek üretime dayanırlar, küreselleşmiş bir üretime dayanırlar, küresel sömürü ve aşırı sömürünün beslenme zinciri ile emperyalist sermaye ve finansal kurumlar kar elde ederler.

Bu mekanizmanın nasıl işlediğine yönelik (biraz teknik ifadeler barındıran) bir nitelendirme:

"İnanılmaz yüksek oranlarda bir sömürü kökenini düşük ücretlerin olduğu ihracat merkezli periferilerden (Küresel Güney'in ezilen ülkelerinde üretilen hammaddelerden, parçalardan ve tamamlanmış ürünlerin dünya pazarında satışları) küresel bir artı-değere (ihraç edilen ürünlerden gelen) doğma olanağı sağladı ki buradan üretim dahilinde emilen kar (az gelişmiş ülkelerden) olmadan hiçbir şekilde karlı da olamazdı. Bu ülkelerin ihracatları varlıklı ülkelerin özellikle de ABD'nin tüketimine muhtaçtır... Aynı zamanda bu "yeni oluşan" ihracat ekonomilerinden muazzam seviyelerde elde edilen ihracat artı değerleri de küresel Kuzey'in kapital pazarlarına bağlıdır, ki burada bu küresel artı-değerler akümülyasyon sürecinin finansallaşmasını güçlendirmeye hizmet eder."^{xiv}

Şimdi bu asalaklığı ve emperyalizmin daha geniş işleyişini ve yarattığı acıları biraz daha grafiksel bir tabloyla ortaya koyalım:

Çin'in ihracat-işleme noktalarında cehennem çukurlarındaki emeğin aşırı sömürsün cefası ve muazzam acıları 1990'lar ve 2000'lerde Amerikan şirketlerine ucuz maliyetli satışa hazır imalat ürünleri, parçalar, materyaller ve inanılmaz karlar sağlıyordu. Tabi aynı anda bu Çinli imalatçılar da ihracat ve diğer yatırımcılar ile dolar kazanıyorlardı. Daha sonra bu dolarları Çin Merkez Bankasında bozduruyorlardı, ÇMB'de bu dolarlar ile Amerikan Hazinesinden bono alıyordu. Bu kaynak akışı-kökenleri ter atölyelerine dayanan- Amerikan hükümetinin harcamalarını fonlamasına ve 2000'lerin başlarında Amerikan ekonomisinin stimüle edilmesine yardımcı oldu.

Bu kaynak akışı aynı zamanda spekülative bir gayrimenkul balonunu da besledi (FIRE terimini hatırlayın-finans, sigorta, gayrimenkul), bu balon daha sonra eşikaltı mortgage krizine evrildi. Bu mortgage krizi 2008-2009 yıllarında küresel finansal krizi tetikledi, insanlar Amerika'da birikimlerini ve evlerini kaybettiler. Ve emperyalist bankaların Üçüncü Dünyaya verdiği borçların kurumasına neden oldu ki bu da bu ülkelerde zaten minimal seviyelerdeki sağlık harcamalarının kesilmesi ve daha da fazla gereksiz acıya neden oldu.

- **Amerikan ekonomisinin asalaklığı, doların uluslararası finans ve ticarete oynadığı "imtiyazlı" rol ile desteklenir ve kolaylaştırılır.** Bu ne anlama geliyor? Amerikan doları dünyadaki ana para birimidir: ticaretin yürütülmesinde (örneğin petrol dolarla fiyatlandırılır), küresel bankaların borçlandırmalarında ve borçların geri ödenmesinde (Üçüncü Dünya'da hükümetler borç aldıklarında emperyalist bankalara ve hükümetlere borçlarını geri ödeyebilmek için ihracat yaparak dolar kazanmalıdırlar.) Dolar ve Amerikan piyasası aynı zamanda deniz aşırı bankalar, şirketler, büyük yatırımcı grupları ve hükümetler için de bir "güvenli limandır". Bunlar varlıklarını dünyanın başka yerlerindeki siyasi ve ekonomik dengesizlikten korumak için Amerikan menkullerine ve finansal pazarlarına yatırım yaparlar. Doların bu "özel rolü" Amerika'ya dünya ekonomisinde rekabette koz verir ve Amerikan hükümetinin başka ülkelerin borçlanamayacağı kadar inanılmaz açıklarla yürütmesine olanak sağlar.

Finansallaşma sadece bankacılık sektöre özgü de değildir; GE (General Elektrik) ve GM (General Motors) gibi firmaların da operasyonları çoğalan ölçüde finansallaşmaktadır (örneğin bu firmalar küresel finans ve döviz pazarında ticaret yaparlar, finansal borç ağları kurarlar). Aynı zamanda, finansal sektörün tarafında da MasterCard ve Visa gibi şirketler yapay zeka ve dijital pazarlama alanlarında "yüksek teknoloji (high-tec) inovatörleri" olarak bilinirler.

New York ve Los Angeles gibi şehirlerde FIRE sektöründe istihdam çok yüksektir. New York'ta her 12 kişiden birisi sigortacılık veya finans sektöründe iş sahibidir.^{xv} Bu sektör her çeşit hizmete talep sağlar; enformasyon teknolojileri, iletişim altyapısı gibi. Amerika'da ticari ve lüks gayrimenkuller, spor arenaları, lüks alışveriş bölgeleri ve Amerikan şehirlerinin daha büyük ölçekli kar getirir "nezihleştirilmeleri" bugünkü "geç emperyal Amerika'nın kentsel manzarasında büyük bir rol oynamaktadır.

Finans sektörü *yüksek gelirlielerin yüksek bir şekilde yoğunlaşmalarını içerir*. Bu durum Amerikan toplumunda çok daha fazla sosyal eşitsizlikte ve sosyal kutuplaşmada rol oynar: Nüfusun farklı segmentlerinin adeta kuşatılmış varoluşları kendisini barınma, sağlık hizmetlerine erişim, eğitim ve yüksek öğretim gibi alanlarda gösterir.

Amerikan ekonomisinin yükselen finansallaşması çok daha küreselleşmiş dünya kapitalizminin karlı işleyişinin bir ürünü ve olmazsa olmazıdır. Bu sistemde emperyalist sermaye ve emperyalist ülkeler, küreselleşmiş, ucuz emek üretim ağlarından faydalanır (hortumlama değeri). *Bilinçli bir şekilde planlanmış, sosyal ihtiyaçlara hizmet ederek işleyecek sosyalist bir ekonominin bakış açısından bu absürt ve acımasızdır. Rekabet ve kar bazlı, küreselleşmiş kapitalizm-emperyalizm sisteminin bakış açısı ve zorunlulukları tarafından bakıldığında ise bu üstün bir şekilde rasyoneldir.*

Kapitalist-Emperyalizm Tarafından Domine Edilen Dünyada Servetin Tiksindirici Yoğunlaşmasına Dair Bir Not:

2019 yılında, başı Amerikalıların çektiği 2150 kadar milyarder dünya nüfusunun %60'ı olan 4.6 milyar insandan daha fazla varlığa sahipti! Bu bariz bir asalaklıktır. (Oxfam, *Time to Care: Unpaid and Underpaid care work and the global inequality crisis*, Oxford: 2020)

III. ABD Ekonomisinin Sanayi Sektöründe İş İmkanlarının Ciddi Düşüşü Ancak Tamamen Yok Olmaması; Sendikalara Saldırı ve Sendikaların Düşüşü

- **Sanayi istihdamının ABD'nin toplam istihdamındaki payı 1960'ta tüm işçilerin %28'inden 2017'de %8'ine geriledi.** Oranlardan ziyade asıl işçi sayısına bakarsak, sanayi istihdamı 1978'te ulaşılan 19 milyon zirvesinden 2017'de 12,4 milyona düştü -bu üçte birlik bir düşüş anlamına geliyor.^{xvi} 2001 ve 2016 yılları arasında ABD'de 18.000 fabrika kapılarını kapattı.^{xvii}

1945'te biten 2. Dünya Savaşı'nı takip eden 25 yılda ABD eşi benzeri görülmemiş bir küresel ekonomik hegemonyanın ve diğer gelişmekte olan emperyalist güçlerin yalnızca sınırlı seviyede kalabilen rekabetinin keyfini sürdü. Ancak erken 1970'lerde Japon ve Alman emperyalizmlerinin büyüyen ekonomik gücü sebebiyle bu değişti. Özellikle 1980'lerde tüketici elektroniği, otomotiv, alet-edevat, çelik ve mikro-elektronik alanlarında çok sayıda sanayi istihdamı Japon emperyalizminin eline geçti. Toyota gibi şirketler geçmişte ABD şirketlerinin egemenlik sürdürdüğü pazarlarda büyük atılımlar yaptı, bu atılımlardan bizzat ABD pazarı da nasibini aldı. Bu rekabet daha önceden tartıştığımız üretimin yoğun küreselleşmesi meselesinin de teşvikçisi oldu -direkt yurtdışı yatırımlar, dış tedarik. Ve küresel marketten pay mücadelesinde küresel tedarik zincirlerinin gelişimi esastı.

- **2010 yılında Çin, ABD'yi geçerek dünyanın en büyük sanayi üreticisi oldu. Günümüzde ABD dünyanın ikinci en büyük sanayi üreticisidir, Japonya ise üçüncü sırada yer alıyor.**

Üretimin emperyalist temelde küreselleşmesi, özellikle de sanayinin sömürülen ülkelere kayması, ABD ve diğer emperyalist ülkelerdeki sanayi istihdamının azalmasındaki tek sebep değildir.

- **ABD'de sanayi istihdamının azalmasındaki bir diğer önemli -ve aslında en temel- faktör otomasyon ve teknolojik gelişmelerdir.** Otomasyon, makinelerin insan istihdamının yerine geçmesini içerir, örneğin robotik alanı. 1997-2016 yılları arasında ABD'de reel sanayi üretimi (fiziksel olarak üretimi tamamlanan ürünler) %40 artış yaşarken sanayi istihdamı %30'larda bir düşüşe şahit oldu. Bu sarsıcı bir istatistiktir.^{xviii}

Yeni teknolojiler emeğin üretimini arttırdı: daha az işçi, daha fazla üretim. Teknolojik buluşlar ve dönüşümler ve bunun sonucu olarak iş veriminin artması ve iyi ücretli sanayi işçilerinin sayılarındaki azalma, *verimliliği arttırmak şeklindeki rekabetçi kapitalist ihtiyaç* tarafından pazar payını ve gelirleri korumak ve arttırmak amacıyla körüklenmiştir.

- **Bahsettiğimiz gelirleri en üst düzeye çıkarmak için verimlilik ve gider kısma dürtüsü aynı zamanda yeni tüzel işyeri düzenlemelerini beraberinde getirdi.** Her geçen gün daha da yoğunlaşan, 1980’lerde özellikle Japon emperyalizmi tarafından getirilen uluslararası rekabet “yalın imalat” ve “küçülerek büyüme” gibi yeni yönetim pratiklerinin gelişimini körükledi: başka işlerle birleştirilebilecek ya da israf olarak görülen iş alanlarının kaldırılması, yarı zamanlı ve taşeron işçilerin daha fazla kullanılması, küresel talepteki ani değişikliklere yanıt verebilmek amacıyla ürün ve materyallerin envanterinin esnek şekilde tutulması gibi. 1990’lar iş yoğunluğunun arttırılabilmesi amacıyla yeni izleme ve takip teknolojilerinin artan kullanımına şahit oldu. Bu yeni işyeri düzenleme yöntemleri daha az işçiyle daha çok üretimin rağbet görmesine yol açtı.
- **Günümüz ABD ekonomisinde sanayi sektörünün satış gelirleri ile ölçümlere dayanan en geniş alanları bilişim ve elektronik ürünler; motorlu taşıtlar ve parçalar; uzay; makineleşme; rafine petrol ürünleri (taşıma yakıtları, endüstri, vb., plastik ürünlerde kullanılan petrokimyasallar, gübreler, vb.), farmakolojidir.** ABD şu anda dünyanın en büyük petrol üreticisi (Obama zamanında elde edilen bir “başarı”). Aynı zamanda ticari uçak üretiminin lideri ve uzay endüstrisinin başka alanlarını da egemenliği altında tutuyor. İstihdama dayalı ölçümlere göre, motorlu taşıtlar ve parçalar sektörü 2019 yılındaki 1 milyonluk istihdamı ile ABD sanayisinin en geniş sektörü.

“Bilişim ürünleri” kategorisine bakıldığında unutulmamalıdır ki Apple bu sektörde bir “sanayi şirketi” olarak yer alıyor. Ancak iPhone, paketinde de yazıldığı gibi “Kaliforniya’da dizayn edildiye” de ürünün neredeyse tamamı yurtdışında düşük ücretli işçiler tarafından üretiliyor, bu ülke de çoğunlukla Çin oluyor.

ABD’nin sanayi sektöründe talep 40 yıl önceye kıyasla daha geniş bir “beceri alanı” ve “eğitimsel başarı” sahibi işgücüne doğru kaymıştır. Aynı zamanda, ve ABD içinde çalışan tedarik zincirlerinin içinde de, az maaş alan, düşük vasıflı işçi grupları parçalar üretmek ve bunun yanında gıda işleme gibi düşük ücretli alanlar da mevcudiyetini sürdürüyor. Büyük çoğunluğu tam zamanlı çalışanlardan daha az maaş alan taşeron işçiler ABD sanayi işgücünün yaklaşık %10’unu oluşturuyor.

- **İşçi sayısına göre ABD’nin en büyük 5 sanayi bölgesi sırayla şöyle: 1) Los Angeles Şehir Bölgesi; 2) Chicago Şehir Bölgesi; 3) Dallas-Fort Worth Şehir Bölgesi; 4) Houston Şehir Bölgesi; 5) Detroit Şehir Bölgesi.** Los Angeles sanayi bölgesi yüksek teknoloji, kısmen daha yüksek maaşlar alan işçilerin çalıştığı uzay mühendisliği ve otomotiv sanayii içeriyor. Ayrıca yüksek emek gerektiren -ve genellikle göçmen (ve kaçak göçmen) işçilere dayanan- giysi endüstrisi ve elektronik aletler, tıbbi teçhizat ve ekipman sektörleri de burada bulunuyor.^{xix}
- **Devlet ve şirketler tarafından sendikalara karşı yapılan saldırı sanayi sektörünün ve geniş çapta ekonominin “işyeri düzenleme” politikalarının vazgeçilmez bir parçasıdır.** 1980 yılında, her beş işçiden biri sendika üyesiydi (bunların büyük çoğunluğu madencilik, sanayi ve ulaşım alanındaydı). 2019 senesinde ise sadece on işçiden biri bir sendika tarafından temsil ediliyordu ki bu II. Dünya Savaşı’nın sonundan beri rekor seviyede düşük bir oran.

1981’de tarihi önem arz eden kritik bir eşiğe ulaşıldı, bu tarihte o zaman başkan olan Ronald Reagan hava trafik kontrolörlerinin tüm ulusa yayılmış grevini ezme hamlesi yapmıştı. Bundan sonraki onlarca yıl iki şey olmaya devam etti: şirketler tarafından sendikalara karşı ortak bir saldırı ve kitlesel sendika hareketlerinin geleneksel parçaları olmayan iş imkanlarının artması. 1970’lerde her sene en az 1000 işçiyi içeren ortalama 300 büyük grev yapılmaktaydı. 1990’lar süresince bu sayı 60’ın altına düştü; 2008-2018 arasındaki 10 yılda ise sene başına düşen grev sayısı sadece 13’tü!

Sendikasızlaşma ABD’de sürekli büyüyen işgücünün farklı grupları arasındaki maaş eşitsizliğini besleyen en büyük faktörlerden biri olmuştur. Tahminlere göre 1973-2007 yılları arasında erkekler arasındaki maaş eşitsizliğinin büyümesinin üçte biri ve kadınlar arasındakininse beşte biri daha az işçinin sendikalar tarafından temsil edilmesine bağlıdır. Bunun ne anlama geldiğini açıklamak gerekirse: işçi gruplarının önemli bir kısmının maaşları şayet genellikle daha çok maaş ve sosyal yardım içeren sendikal kontratlar tarafından korunsalardı önemli miktarda daha fazla olurdu – ve bu işçilerin maaşları daha iyi maaş alan işçilere (sendika üyesi olan ve olmayan) ve profesyonellere kıyasla gittikçe daha da düşmektedir.^{xx}

- **Sanayi istihdamının toplam istihdama oranındaki sert düşüş ABD’nin işgücündeki değişimin katı ve tanımlayıcı bir özelliğidir. Bunun bir sonucu üniversite mezunu olmayan genç işçilerin büyük bir imkân kıtlığıyla karşılaşmalarıdır.** Genellikle ortalama bir maaş sunan tek bir sanayi mesleğinin getirisi ancak iki ve hatta üç servis sektörü işi ile ancak karşılanabiliyor.

SANAYİ İSTİHDAMININ AZALMASI ÜZERİNE FAŞİST YALANLAR HAKKINDA BİR NOT

Sanayi istihdamının azalması konusundaki bir tartışma Donald Trump’ın ırkçı-faşist “Meksikalı, Çinli ve diğer Üçüncü Dünya ülkelerinden işçilerin Amerikan işçilerinin ‘işlerini çaldığı’” söyleminin açık ve bilimsel bir çürütmesi olmaksızın tamamlanmış olmaz. Bu yalanın ampirik bir temeli yok:

- İlk olarak, pek çok “kaybolmuş” ABD sanayi istihdamı teknoloji tarafından “tamamen kaybedilmiştir” -örneğin artık bulunmayan ve bulunmayacak olan tarım işleri. Hatta anlattığımız üzere, son 50 yıl boyunca istihdam kaybının temel sebebi hep otomasyon olmuştur. - Ayrıca, Güney ülkelerindeki işçiler de aynı rekabetçi kapitalist sömürünün küresel gider azaltma dinamiklerinin sonucu olan istihdam düşüşü ve tehcirinden paylarını almışlardır: Meksika’dan Çin’e taşınan istihdam, Çin’den Endonezya’ya, Vietnam’a, Kamboçya’ya... Çin’den tekrar Meksika’ya. Bu bir ülkeden işçilerin istihdam “hırsızlığı” değildir, bu sermayenin maaş ölçeklerinin “en dibine yarışdır”. -Son olarak, kimse kendi maaşlı işinin “sahibi” değil. Kapitalist sınıf üretim güçlerinin büyük çoğunluğunun sahibi ve kontrolcüsüdür ve proleterler hayatta kalabilmek uğruna işgüçlerini kapitalistlere satmak zorundadır. Üretim araçlarının ve geniş çapta gelir koşullarının bu şahsi kapitalist kontrolü işçilerin işe alınmasını ve işten çıkartılmasını dikte eder. Son 30 yılda değişen şey, dünyanın sömürülebilen-süper sömürülebilen işgücünün ciddi derecede büyümesi ve emperyalist-tekelleşen sermayesi tarafından yönlendirilen küresel üretim ağlarına iyice entegre olmasıdır. Ve Üçüncü Dünya ülkelerinin düşük maaş/yüksek üretim işgücü emperyalist karın üretiminde ve birikiminde kritik bir role sahiptir. Bu da demek oluyor ki... ABD sanayi işçilerinin bazı kısımları yabancı işçiler tarafından değil kar-maksimize-edici sermayenin işleyişi tarafından hurda yığınının atılıyorlar.

IV. Amerika’da Değişen İstihdam Alanları ve Büyüyen Eşitsizliklere Dair Daha Fazla Gözlem

- **1970 yılına gelindiğinde Birleşik Devletler, büyük ölçüde mal üretimi yapan ekonomik sektörlerde istihdamdan (manüfaktür, tarım, madencilik) çoğu kişinin hizmet sağlayan**

sektörlerde istihdam edildiği (perakende satış, finans, sağlık hizmetleri, eğitim vb.) bir toplum olma yönünde dönüşümünü tamamlamıştır.

Dennis Gilbert'in The American Class Structure in an Age of Growing Inequality^{xxi} eseri 2010'lu yılların ortalarından verilerle maldan-servislere geçişin değerli bir kaynağıdır:

"Post-endüstriyel ekonomi iş alanlarında bir kutuplaşmaya gitme eğiliminde. Mühendislere, yatırım uzmanlarına ve hekimlere ihtiyacı var ama aynı zamanda kasiyerlere ve hastane hademelerine ihtiyacı var. Rutin mavi yakalı ve ofis çalışanlarına olan talep düştü ve bu da güçlü bir eğitim yeterliliği olmayanların işe girebilme ihtimallerini düşürdü. Gelir eşitsizliği trendinin yayılması kayda değer biçimde yaygınlaştı. Üniversite ve lise mezunu arasında, nitelikli ve niteliksiz, genç ve yaşlı işçi arasındaki eşitsizlikler daha da arttı. Ancak aynı zamanda bu durum doktorlar arasında da, marangozlar arasında da, manüfaktür de çalışanlardan hizmet sektörüne ve hatta şirket yöneticilerinde bile bu eşitsizlikler arttı. Bu modellemeye uymayan kayda değer bir istisna ise kadınlar ve erkekler arasındaki gelir farklılığı daraldı. Ancak bununla aynı zamanda hem kadınlar hem erkekler arasında gelir eşitsizliği arttı."^{xxii}

- **ABD Emek İstatistiği Bürosuna göre Amerika'da en çok kişinin istihdam edildiği alan perakende satış,** bunu hemen ardından *gıda hazırlama ve sunma* (fast-food dahil) ve *kasiyerler* takip ediyor. Walmart ve Amazon, Amerika'da en çok insan istihdam eden özel şirketler. Amazon'un Baltimore'da bulunan devasa deposunun ("tatmin merkezinin") bir zamanlar dünyadaki en büyük çelik üretim tesisine ev sahipliği yapması da bir hayli semboliktir.
- **"Enformel" (resmi olmayan) ya da standart olmayan işlerin genişlemesi, aşırı rekabetçi, turbo-tahmil edilmiş, küreselleşmiş emperyalist dünya ekonomisinin önemli bir fenomenidir.** "Enformel" istihdam bir hayli güvensiz işlere verilen bir sıfattır: düzenli saatler (hatta düzenli maaş alım zamanı) yoktur; çok az veya hiç iş güvenliği olur ve yine hiç ya da çok az işsizlik maaşı, emeklilik ödemesi gibi katkılar bulunur.

Üçüncü Dünya'nın bölgelerinde büyüyen manüfaktür ve diğer endüstrilere rağmen, dünyanın düşük ve orta gelirli bölgelerinin %70'i "enformel ekonomide" çalışmaktadır. Bunlar sokak satıcıları, sokaktaki yiyecek satıcıları, atık ve çöp toplayıcıları, ev hizmetlileri, inşaat işçileri ve bunun gibi fiks saat ve ücretle çalışmayan diğer emek gruplarını temsil etmektedir. Bununla beraber, diğer enformel ekonomide istihdam edilenler uzaklara yayılan taşeron antlaşmalarla büyük şirketler tarafından; oyuncak, ayakkabı ve giyim endüstrisi gibi alanlarda çalıştırılırlar.^{xxiii}

Bu durum büyük ölçüde Üçüncü Dünya'nın hızlı ve kaotik şehirleşme dinamiğine bağlıdır: şehir nüfusları artarken buna bağlı endüstriyel ve endüstriyel olmayan istihdam büyümesi sağlanmaz... Ve rasyonel bir şehir planlaması ve güvenli atık arıtma tesislerine, kanalizasyona; şehre yeni gelenlere sağlık sistemine ve eğitime yeterli kaynak aktarılmaz. Ve böylece insanlık tarihinde görülmemiş büyüklükte gecekondular ortaya çıkar.

1980'lerden itibaren emperyalist ülkelerde, küreselleşen üretimle beraber, standart olmayan istihdam, total istihdamın bir payı olarak yüksek ölçüde artmıştır. Emperyalist düşünce kuruluşu Ekonomik Dayanışma ve Gelişme Organizasyonuna göre, 1990'lar ve 2000'lerdeki yeni iş olanaklarının %60'ı düzenli çalışma saatleri ve ödemesiyle çok az ilave getirisi olan standart olmayan nitelikteki işlerden olmuştur. "Standart" işleri olan ve kısıtlı iş güvenliği olanlar bir taraftan, diğer tarafta ise standart olmayan işler arasında gittikçe genişleyen bir aralık vardır. Genç emekçiler daha az güvenli bu işlerde kümelenmektedirler.^{xxiv}

- **Amerika'daki işgücünün yüzde 25-30 kadarı "esnek ekonomi" olarak nitelendirilen ekonomiye katılım sağlamaktadır ve her 10 işçiden 1 tanesi temel gelirleri için "esnek ekonomiye" güvindiklerini söylemektedir.** "Esnek ekonomi", geçici ve kısa süreli, serbest çalışma ile çalışanların genellikle müşterilerle bağımsız olarak genelde online platformlar aracılığıyla bağlantı kurdukları bir biçimdir.

Amerika'nın ekonomisinde "esnek işler" derin bir şekilde segmente olmuştur. Bu işlerin bazıları yüksek gelirli/kendi işinde çalışan; teknik/profesyonel/finansal hizmetlerde istihdam edilirler. "Esnek işlerin" büyük çoğunluğu başka işleri, meslekleri destekleyen niteliktedir. Bu insanların çalıştıkları yeni ve geleneksel olmayan bir yoldur. Bu "esnek ekonomi" işlerinin bazıları kronik bir şekilde noksan istihdam edilirler (geçici veya yarı zamanlı çalışıp tam zamanlı çalışmak isteyenler) ve genellikle ana geçim kaynakları olarak bu işlere güvenirlir.^{xxv}

"Tam zamanında" lojistik işçilerinin alt basamakları, buna dijital ticaretteki sözde "son teslimat etabı" kuryeler-ki bunlar COVID-19 pandemisinin "esnek işlerinin" önemli bir ayağını oluştururlar- de dahildir. (Pek çok Amazon sürücüsü aslında bağımsız sözleşmeli ve yüksek baskı altında çalışmaktadır.)

- **Pandemi ve işle ilgili eşitsizlikler.** "Güvenli mesafeli" iş olanaklarına erişim ekonomik ve sosyal olarak kutuplaşmıştır. "Esas işçilerin" istihdam edildiği düşük ücretli sektörlerde, örneğin; et paketleme de emekçiler uzun süreli, aşırı tehlikeli çalışma koşullarıyla, yüksek oranlarda endüstriyel yaralanmalarla karşılaşır. Pandemi ilk vurduğunda majör et paketleme şirketleri güvenli mesafe ve diğer koruyucu önlemleri almamada ayak diredi ve düzenli COVID testi uygulamadı; enfeksiyon oranları özellikle de krizin ilk aylarında çok yüksekti.

Kimlerin "tele-çalışmaya" (evden çalışma) uygun olduğu meselesinde ise pandemi açığa çıktığında en düşük geliri elde eden istihdamın %25'inin sadece %9'u evden çalışmaya olanaklıydı. Buna karşılık en yüksek gelirli istihdamın %25'inin, %60'ı evden çalışabiliyordu.^{xxvi}

- **Büyük bir düşük ücretliler sektörü Amerikan işgücünün bir karakteristiğidir- 18-64 yaşa arası bütün emekçilerin %44'ü düşük ücretli işlerde çalışmaktadır.** Saatlik ücret medyan olarak 10.22 dolardır (yıllık 18.000 dolara tekabül eder). Düşük ücretli emekçilerin neredeyse 2/3'ü başlıca çalışma yaşı olan 25-54 yaş arasındayken, bu grubun %40'ı çocuk yetiştirmektedir.^{xxvii} Saatte 15 dolardan az kazanan emekçilerin yarısı pandeminin başında "temel işler" olarak adlandırılan sektörlerde; hemşire yardımcıları, hasta bakıcıları, hademeler gibi alanlarda istihdam edilmektedir.^{xxviii}

V. İŞLER YOK OLDUĞUNDA ACISI BÜYÜKTÜR.. FAKAT ÖZELLİKLE DE TRUMP'IN "İHMAL EDİLEN BEYAZ İŞÇİLERİNE" NAZARAN SİYAHİ İŞÇİLER AÇISINDAN ACISI ÇOK DAHA BÜYÜKTÜR. SİYAHİ HALKI ETKİLEYEN GENİŞ ÇAPLI İSTİHDAM VE İŞSİZLİK EĞİLİMLERİ

Tarihsel açıdan imalat sektörü, lise veya daha az eğitilmiş erkekler için nispeten yüksek ücretli işlerin kaynağıydı. İmalattaki düşüşün tüm etnisitelerden ve ulusal/etnik gruplardan işçilerin yaşamları üzerinde yıkıcı etkileri oldu. Ancak orantısız şekilde ve büyük ölçüde Siyahi işçiler ve aileleri üzerinde yıkıcı etkisi oldu.

İlgili bazı belgeler:

- **Büyük Siyahi nüfusa sahip şehirlerde büyük iş kayıpları yaşandı.** Detroit'te orta gelirli Siyahi aileler, beyaz orta gelirli ailelere kıyasla imalat işlerine daha fazla bağımlıydı: Çalışan tüm Siyahi bireylerin üçte birinden biraz daha azı imalat şirketlerinde çalışıyordu, bu beyaz işçilerin neredeyse iki katı bir orandır, bu işlerin kaybı Siyahi aileler için daha yıkıcı sonuçlara neden olmuştur. 1970'den 2013'e kadar, Detroit'te istihdam edilen imalat, nakliye, kamu hizmetleri ve inşaat alanlarındaki Siyahi işçilerinin sayısı neredeyse yarı yarıya -yani 102.000'den 53.000'e- düştü. Bu işçilerin ortalama yıllık kazancı aynı dönemde neredeyse 7.000\$ azaldı. 1960 yılında Chicago'da Siyahi işçilerin üçte biri imalat sektöründe çalışıyordu; 2017'de ise Siyah işçilerin sadece yüzde 5'i bu sektörde çalışır konumdaydı.^{xxix}
- **Siyah işçiler tarihsel olarak hane halkı gelirinde beyaz işçilerin gerisinde kaldı.** Bu, sahip olunan araçların değeri, ödeme yapılan evlerin değeri, emeklilik tasarrufları, stoklar vb. anlamına gelir. Üretimde gerileme yaşandığında, beyaz ailelerin “sanayileşmemiş toplulukları” terk etmek ve yeni iş olanakları aramak için bazı kaynakları vardı ve hareket edebiliyorlardı. Siyah aileler, kalıcı ve kötüleşen bir “ırksal servet farkı” (daha az “hane geliri”) ve konut ayrımcılığı dinamikleri nedeniyle aynı kapasitelere sahip değildi. Ayrımcı kredi uygulamaları ve diğer ırkçı kurumsal engeller nedeniyle “yerlerinde sıkışıp kalma” ve taşınma imkanına sahip olamama durumu ile karşılaştılar. Dahası, fabrikaların geniş çaplı şekilde kapanmalarının ve fabrika işlerinin tamamen buharlaşmasının ardından, siyahi işçiler önemli ölçüde daha az imkana sahipti ve çoğunun hükümetin yeniden iş eğitimi programlarına erişimi yoktu.
- **Flint'in zehirli su sistemi, üretim düşüşü, kentsel mali kriz ve akıl almaz sağlık tehlikeleri hakkında korkunç bir vaka çalışması.**

Yüzde 60'ını siyahi nüfusun oluşturduğu Flint şehri, esas olarak 1970'lerin sonundan 2006'ya kadar otomobil üretiminin azalmasının bir sonucu olarak 70.000 imalat işini yitirdi. Ayrıca 1960 ile 2010 arasında şehir nüfusunun yaklaşık yarısını yitirdi (birçok beyaz şehri terk etti). Bunun şehre getirdiği mali stres çok fazlaydı. Fabrikalar kapandığı için vergi gelirleri düştü; bu vergi matrahı daraldıkça, şehir yönetiminin borç para alması zorlaştı. Bu durum şehir üzerinde büyük bir mali baskı yarattı ve harcama kesintilerine ve maliyetleri düşürmeye yönelik önlemlere yol açtı.

Önlemlerden biri, Detroit Su ve Kanalizasyon Departmanının şehrin su kaynağını Huron Gölü ve Detroit Nehri'nden gelen arıtılmış sudan kirli Flint Nehri kaynaklı su ile değiştirme kararıydı. 6.000 ila 12.000 arasında çocuk, yüksek düzeyde kurşun içeren içme suyuna maruz kaldı; bu, bilişsel-gelişimsel bozukluklara yol açmaktadır.^{xxx}

- **Üretimde iş kaybı ve siyahi-beyaz eşitsizliklerinin genişlemesi**

Tartışıldığı gibi, tarihsel olarak, imalat sektörü daha az eğitilmiş erkekler için iyi ücretli işler sağlıyordu. Son 50 yılda, bu tür daha iyi ücretli işlerin azalması, yalnızca genel olarak daha az eğitilmiş erkekler (beyaz erkekler dahil) üzerinde geniş bir olumsuz etki yaratmakla kalmadı, aynı zamanda Siyahiler üzerinde beyazlara nazaran daha büyük etkisi oldu. Kapitalizm ve beyaz üstünlüğünün iç içe geçtiği bir toplumda ve ekonomide, zorluklar eşit olarak dağıtılmaz. İmalatın azalması, beyazlar ve Siyahiler arasındaki ekonomik ve sosyal eşitsizlikleri yoğunlaştırdı.

Bulgular “Ayrılmak? İmalat İstihdamının Düşüşünün Siyahi ve Beyaz Amerikalılar Üzerindeki Etkisi.”^{xxxi} içinde açığa çıkıyor:

Etkileri açısından, siyahi topluluk üzerindeki imalat istihdamındaki düşüş:

- 1960-2010 döneminde imalattaki düşüş, Siyahi erkek ücretlerinde yüzde 13'lük bir düşüşe yol açtı.

- Bu düşüş, Siyahi erkekler arasındaki ücret eşitsizliğindeki artışın üçte birini oluştuyordu (başka bir deyişle, daha fazla gelir, daha yüksek ücretli Siyahi erkeklere gidiyor).
- İmalat istihdamındaki bu düşüş, Siyahi kadınlar ve Siyahi çocuklar için daha yüksek yoksulluk oranlarıyla ilişkilendirildi.

Aynı zamanda, Siyahlar ve beyazlar arasında ekonomik ve sosyal koşullarda genişleyen bir fark olmuştur:

- İmalattaki düşüş, beyaz ve Siyahi erkekler arasındaki ücret farkını artırdı.
- İmalattaki düşüş, yoksulluk içinde yaşayan Siyahi çocuklar ile yoksulluk içinde yaşayan beyaz çocuklar arasındaki zaten önemli olan uçurumun genişlemesine de katkıda bulundu.
- Bu 50 yıl boyunca diğer boyutlarda da benzer sonuçlar yaşandı. Beyazlarla Siyahilerin ev sahibi olması arasındaki uçurum açıldı. Ayrıca Siyahi çocuklar ile beyaz çocuklar arasındaki ölüm oranlarında açılma yaşandı.

Dolayısıyla imalat sektöründeki istihdamdaki düşüş, Siyahi topluluğa orantısız bir yük bindirdi.

Genel olarak Afro-Amerikan istihdam eğilimleri hakkında. 2010'ların ortalarından itibaren durumun özet bir resmi:

“Beyazlarla karşılaştırıldığında, Siyahiler halen mesleki yapının tepesinde yeterince temsil edilmiyor ve en altta, özellikle de Siyahiler için açık ara en büyük mesleki kategori olmaya devam eden hizmet çalışanları arasında daha çok temsil ediliyorlar... Beyazlara göre hiç işi olmayacak siyahilerin sayısı, özellikle durgunluk dönemlerinde çok daha fazla.

"Bu eğilimlerin bir sonucu, Afrikalı-Amerikalılar arasında artan sınıf farklılaşması olmuştur. Çok sayıda genç, iyi eğitilmiş Siyahi erkek ve kadın, ebeveynlerinin çok azına açık olan işlere giriyor olsalar da, Siyahilerin alt sınıfı olan düşük ücretli veya işsiz işçiler varlığını sürdürüyor.

“Uzun süredir daralmakta olan Siyah-beyaz maaş farkı, 1980'den sonra genişlemeye başladı. 1980'den 2016'ya kadar, Siyahi erkeklerin medyan saatlik ücreti (medyan bir tür ortalamadır) beyaz erkeklerin yüzde 76'sından yüzde 69'una düştü. 1980'de beyaz kadınlarla neredeyse eşit olan Siyahi kadınlar için geri çekilme daha da büyüktü: yüzde 90'dan yüzde 80'e gerileme yaşandı. (Siyahi kadınların ücretleri bu dönemde arttı, ancak beyaz kadınların ücretleri daha hızlı yükseldi.) Kısım, bu eğilimler, Siyahilerin hala orantısız bir şekilde yoğunlaştığı işgücü piyasasındaki daha düşük seviyeleri etkileyen Amerikan ekonomisindeki daha büyük değişiklikleri yansıtır: İmalatta istihdamın düşmesi, işçi sendikalarının düşüşü, kolej eğitilmiş ve daha az eğitilmiş işçiler arasındaki genişleyen ücret farkı.”^{xxxii}

Beyazlar ve Siyahiler arasında var olan mesleki eşitsizlik türü (özellikle düşük ücretli hizmet işlerinde Siyah işçilerin yüksek konsantrasyonu) bu keskin istatistik tarafından ortaya konuyor: 2010'ların ortalarında ABD işgücünde her pratisyen hekim için yaklaşık 2 sağlık görevlisi vardı., ancak her Siyahi hekime 15 Afro-Amerikan sağlık yardımcısı.^{xxxiii}

Son 50 yılda siyahilerin işsizliği, ortalama olarak, beyaz işçilerin işsizlik düzeyinin iki katı olmuştur. Ve bu resmi oran, aktif olarak iş aramayan bireyleri kapsamamaktadır.

Aslında, Siyahi halk arasında sözde işçilerin daha yüksek bir oranı “cesareti kırılmış” işçilerdir. Ayrımcılık ve mahallelere yakın iş eksikliği nedeniyle uzun süredir iş aramaktan vazgeçmiş durumdadırlar. Ayrıca siyahilerin yaşadığı şehirlerde imalat işini kaybetmenin etkisi ve işlerin Siyahi işgücünün alt kesimlerinin erişime hazır olmadığı banliyölere taşınmasının etkisi vardır, genellikle uygun toplu taşıma yokluğunun yanı sıra konut ayrımcılığı da etkisini göstermektedir.

“Cesareti kırılmış” birçok işçinin kayıt içi ekonomiyle “bağlantısı kesilmiştir”.

- **Siyahi halk arasında sistemik ırkçılık ve eksik istihdam.** Eksik istihdam, çalışan nüfusun önemli bir bölümünün yarı zamanlı veya geçici işlerde çalışmak zorunda kalması, ancak gerçekten tam zamanlı çalışmak istemesi olgusunu ifade eder. Ve böylece, bu korkunç gerçek, 2019'da, pandemi öncesi bir ekonomik büyüme döneminde, Siyah eksik istihdam oranı yüzde 12 idi. Bu oran, beyazların eksik istihdam seviyesinin iki katıdır, her 8 Siyahi işçiden 1'i.
- **Birçok Afro-Amerikan elde ettikleri becerileri ve eğitim düzeyini yansıtmayan işlerde çalışıyor... seçtikleri alanda iş bulamıyorlar.** Ve böylece, bu korkunç gerçek: 2019'da, pandemi öncesi bir ekonomik büyüme döneminde, istihdam edilen üniversite veya ileri (lisansüstü okul) derecesine sahip Siyahi işçilerin neredeyse yüzde 40'ıdır.. ki bunlar üniversite diploması gerektirmeyen işlerde çalışıyorlar. Başka bir deyişle, becerilerini, yaratıcılıklarını ve özlemlerini ifade etmeyen işlerde çalışıyorlar.^{xxxiv}
- **Siyahilere karşı işlenen "toplu hapsedme suçu" ve bunun istihdam açısından sonuçları.** Bilindiği gibi ABD dünyadaki en yüksek hapsedme oranına sahiptir. İyi belgelendiği gibi, bir tutuklamanın ardından Afro-Amerikan birinin hapsedilme olasılığı beyazlardan daha fazladır (eyaletler Siyahileri beyazların beş katı oranında hapsedmektedir).

Daha önce hapsedilenler, genel nüfusa göre istihdam sağlamakta çok daha zor zamanlar geçiriyor. Araştırmalar, "sabıkaya" sahip olmanın işveren geri arama oranlarını (eskiden hapsedilmiş bir kişi bir iş başvurusu veya iş görüşmesi yaptıktan sonra) yüzde 50 oranında azalttığını gösteriyor. Daha önce hapsedilen birçok işi güvensiz ve düşük ücretli olma eğilimindedir. Ve tam olarak bu işlerin istikrarsızlığı nedeniyle, bu işlere giren ve çıkan insanlar genellikle işgücünü tamamen terk edecek veya yarı yasal çalışmaya ve "yeraltı ekonomisine" gireceklerdir.^{xxxv}

Önceden hapsedilmiş olanlar, yüksek işsizliğin yoksul mahallelerine geri dönüyor. Hapishane "kayıtları" olan birçok kişinin toplu konutlara, gıda kuponlarına, öğrenci mali yardımına ve iş eğitimine tam erişimi reddediliyor. Mesleki lisans ve çıraklık gerektiren belirli işleri almanın önünde yüksek engellerle karşılaşıyorlar (ve aynı zamanda hiçbir yere varmayan eğitim ve sertifika programlarından geçiyorlar). En yoksul Siyahi toplulukların bazılarında, daha önce hapsedilenler, düzenli, kazanç getiren bir istihdamın neredeyse tamamen yokluğu ile uyuşturucu ekonomisinin her yerdeki varlığına dahil olma ile karşı karşıyadır.

ABD hapishane sistemi, özellikle de Siyahi ve Latino erkekler için acımasız bir şekilde işlerin ve işgücü piyasalarının sistematik bir "düzenleyicisi" olarak hareket eder. Daha önce hapsedilenleri düşük ücretli işlere yönlendirir ve onları daha iyi ücretli işlerden dışlar.^{xxxvi}

ERKEKLERİN DEĞİŞEN BAZI İSTİHDAM MODELLERİ VE TRUMP'IN "ÖFKELİ BEYAZ ERKEK İŞÇİLER"İ ÜZERİNE BİR NOT

- **23-54 yaş arası erkeklerin işgücüne katılım oranında önemli bir düşüş yaşandı.** 1950'lerde ve 1960'larda, 25 ile 54 yaş arasındaki erkeklerin yüzde 97'si çalışıyor ya da iş arıyordu; 2018'de bu yüzde 89'a düştü ve sıkıntılı üretim bölgelerinde çok daha düşüktü.
- **İnsanların bir işveren için çalışma süresinde değişiklikler oldu ve bunun belirli bir cinsiyet boyutu da var.** 1970'lerin başından bu yana, imalat sektöründe istihdam azaldıkça, milyonlarca kadın işgücüne dahil oldu. Bu kadınlar yaşlandıkça "işte kalma süreleri" (bu, ortalama olarak bir işverende ne kadar süre kaldıkları anlamına gelir) artar. Ancak belirli yaş kategorilerindeki

erkekler için iş kadroları değişti. 1980'lerde, 50-59 yaşlarındaki erkeklerin yaklaşık yüzde 40'ı mevcut işlerinde 20 yıl veya daha uzun süredir çalışıyordu. Ancak 2010'ların ortalarında bu oran keskin bir şekilde yüzde 26'ya düştü. Bu özellikle imalatla belirlendi, ancak inşaat, perakende ve tarım dahil olmak üzere çok çeşitli endüstrilerde meydana geldi.^{xxxvii}

- **Trump-izmde faşist “çağrı ve haklılık” bulan “öfkeli beyaz adamlar”.**

Bu analizde de gösterildiği gibi, beyaz işçiler son 50 yılın ekonomik baskılarından ve sıkıntılarından Siyahi işçilerden daha fazla etkilenmedi. Ama iki şeye dikkat edilmelidir:

İlk olarak, ayrıcalıklı beyaz erkek işçilerin “uzun süredir devam eden sosyal dünyasının” dokusu ve beklentileri, 1970'lerin sonlarından bu yana, özellikle de üretimin küreselleşmesinin Çin'de büyük ölçüde hızlandığı 1990'ların başından beri yıpranmaktadır. İstikrarlı, iyi ödeme yapan, “erkek egemen” imalat işleri kaybedildi. Mevcut yeni işler, bir yanda giderek daha düşük ücretli hizmetler, diğer yanda daha fazla eğitim gerektiren işlerdi. Ve her iki iş kategorisi de kadınlar ve azınlıklar tarafından giderek daha fazla doldurulmaktadır.

İkincisi, bu tabakaların bazı kesimleri "eskiden özerk, serbest, bağımsız çiftçilerin, küçük esnafların ve vasıflı işçilerin alt orta sınıfının üyeleri olarak mülksüzleştirme" duygusuyla galeyana geldi ve tepki gösterdiler.^{xxxviii} Faşist tepki, seferberlik şeklinde oldu. “Mağdur (beyaz) erkek hakkı”: “Başkalarını hak etmeyen” bir “doğuştan gelen hakkı”. Bu durum, emperyalist küreselleşmenin dinamikleri, imalat sektöründeki istihdamın azalması ve önceki göreceli istikrar koşullarının aşınması ve bir ölçüde yukarı doğru sosyal hareketlilik (iş basamaklarını tırmanma ve gelirden kazanç sağlama yeteneği) ile oldukça bağlantılıdır. Aynı zamanda, faşist kırılganlık siyasetinin özü haline gelen, kadınların ekonomi ve toplumdaki konumu ve rolünde çarpıcı değişiklikler oldu.

VI. DEĞİŞEN BİR EKONOMİ VE KADINLARIN EŞİTLİK MÜCADELESİ: DEĞİŞEN CİNSİYET NORMLARININ PATRİYARKA İLE ÇATIŞMASI VE ACIMASIZCA TASDİKLENMESİ

Kadınların toplumdaki konumu ve rolüyle ilgili bütün mesele, günümüzün aşırı koşullarında kendini giderek daha keskin bir şekilde ortaya koyuyor - Bu mesele, günümüz ABD'sinde bir barut fıçısıdır.

—Bob Avakian

ABD ekonomisinin giderek daha fazla küreselleşen ve Üçüncü Dünya merkezli üretime dayanan “post-endüstriyel” dönüşümüyle ilişkili dinamikler, kadınların mücadelesiyle derinden etkileşime girdi. Bunun hem kadınların işgücündeki temsili hem de geleneksel ataerkil aile (erkeklerin toplumdaki ve ekonomideki baskın konumuna atıfta bulunan ataerkillik) üzerinde büyük etkileri oldu.

1950'lerde ve 1960'larda çalışan kadınların safları önemli ölçüde arttı. Bu durum, o zamandan beri 50 yıl içinde daha da gelişti. 1968'de, çalışma yaşındaki kadınların yüzde 40'ı işgücüne katılıyordu - yani ya iş sahibiydi ya da iş arıyordu; 2018 yılında çalışma çağındaki kadınların yüzde 60'ı işgücüne dahil oldu. Ocak 2020'de, pandemiden hemen önce, Amerika Birleşik Devletleri'ndeki çalışanların çoğunluğu (yüzde 50'nin biraz üzerinde) kadınlardı.^{xxxix}

Kadınların işgücüne kitlesel girişi hem ekonomik zorunluluk hem de politik-sosyal mücadele tarafından yönlendirildi. “İyi ücretli” imalat işleri ve yan haklar ortadan kalkarken -bu işler ağırlıklı olarak erkekler tarafından tutuldu- erkek “ekmek kazananın” (kazancı bir aileyi geçindiren kişi) ücretleri artık bu aileyi maddi olarak destekleyemezdi.

Bu ekonomik baskı, daha fazla evli kadını iş aramaya zorladı. Buna, aynı zamanda, büyük ölçüde düşük ücretli, kadınların egemen olduğu hizmet ekonomisinin büyük genişlemesi eşlik etti. Kilit sektörlerden bazıları perakende, sağlık hizmetleri ve eğitimidir. Walmart gibi hızla genişleyen perakende sektöründe olduğu gibi bu istihdamın çoğu, düşük ücretlerle ve çok az faydayla oldukça değişken çalışma saatleri “sundu”. Artan sayıda evli kadın işgücüne -ağırlıklı olarak bu tür işlerde- girdi ve bu durum, erkek imalat sektöründeki istihdamın azalmasından kaynaklanan aile gelir kaybına karşı tampon görevi gördü.

Aynı zamanda, 1960'larda ve 1970'lerde kadınların eşitlik mücadelesi geleneksel iş beklentilerini ve yaşam yörüngelerini baltalıyordu. Evli ve bekar kadınlar -genellikle 1964 tarihli Medeni Haklar Yasası'nın (işverenlerin ırk, renk, din, cinsiyet ve ulusal kökene dayalı ayrımcılığı yasaklayan) kendileri için istihdam kararları vermek ve ev dışında bir kariyer yapma olanağı buldu.

Ayrımcılıkla mücadele ve pozitif ayrımcılık önlemlerinin, özellikle devlet işlerinde, özellikle sektörlerde, siyahi işçilerin yanı sıra kadınların istihdamını artırmada önemli bir etkisi oldu. **Onlarca yıldır eyalet ve yerel yönetim iş gücünün çoğunluğunu kadınlar oluşturmaktadır ve 2019'da tüm eyalet ve yerel kamu sektörü çalışanlarının yüzde 60'ını kadınlar oluşturuyor.**^{xi}

Son 50 yılda, iş, kadın kimliğinin temel bir parçası haline geldi, artık katı bir şekilde “ev kadını” ya da erkekler için “destek sistemi” olarak tanımlanmayan bir kimliktir bu. Ancak bu durum, erkek üstünlükçü ve beyaz üstünlükçü bir toplumda oldu/oluyor.

Sosyal ve kültürel değişimler ve yok olan “geleneksel aile”.

Önemli sosyal-kültürel değişimler, kadınların işgücüne girmesini ve işgücüne çekilmesini kolaylaştırdı. Bunlar arasında doğum kontrolünün daha geniş mevcudiyeti ve azalan doğum oranı; artan boşanma oranı; ve bekar kadınlara yapılan doğumların artan oranı yer alıyor. Bugün Amerika Birleşik Devletleri'nde 18 yaşından küçük çocuğu olan ailelerin neredeyse yarısında ailenin geçimini anneler sağlıyor. Beyaz annelerin yüzde kırk beşi evin geçimini sağlıyor, Latin annelerin yüzde 47'si ve Siyahi annelerin yüzde 74'ü evin geçimini sağlıyor.^{xli}

1970'e gelindiğinde, tek bir erkeğin evin geçimini sağladığı ve “yöneticiliğini” yaptığı evli bir çiftten oluşan (eski TV şovlarında gösterilen) geleneksel Amerikan ailesi parçalanıyordu. 2000'li yılların başında, ABD'de 14 haneden sadece 1'i evli ve çocukluysa ve yalnızca kocanın çalıştığı bir çiftten oluşuyordu.^{xlii}

2015 itibarıyla, tüm aile hanelerinin yüzde 20'si kadınlar tarafından yönetiliyordu. Bu oran 1970'de yüzde 10'du. Çocuklu ailelerin yüzde 25'inden fazlası kadınlar tarafından yönetiliyor (diğer bir deyişle, ne “erkek geçimini sağlayan erkek” ne de iki ebeveynli gelir) . Bu aileler yüksek düzeyde yoksulluk yaşamaktadır.^{xliii}

Üniversite diploması alan kadınların büyük artışı ve kadınların mesleklerde artan varlığı.

ABD 1950'lerin sonlarında ve 1960'larda yüksek öğretimi genişlettikçe (bu durum Sovyetler Birliği ile yaşanan küresel rekabetle güçlü bir şekilde bağlantılıydı), daha fazla kadın kolej ve lisansüstü eğitim kurumuna girip mezun olmaya başladı. Bu eğilim 1970'lerden itibaren hızlandı. 1982'den beri, kadınlar erkeklerden daha fazla (4 yıllık) lisans derecesi aldılar. Yüksek lisans düzeyinde: 1971'de kadınlar doktora derecelerinin yüzde 10'unun biraz üzerindeydi, 2014'te yüzde 50'nin üzerindeydi; 1970'de kadınlar tıp fakültesi mezunlarının yüzde 5'inden biraz fazlasını oluşturmuyordu; bugün tıp fakültesi mezunlarının yaklaşık yüzde 50'si kadındır.^{xliv}

İş gücünde kadınlar arasındaki eşitsizlik

Tüm ekonomik ve ırksal/etnik gruplardan kadınlar daha fazla sayıda işgücüne girerken, bu aynı zamanda kolej ve yüksek lisans derecesine sahip orta sınıf kadınlara açık meslekler ile genellikle daha az eğitilmiş ve özellikle farklı etnisitelerden kadınlara sunulan iş türleri arasındaki büyük ayrımın yanında gerçekleşti.

Gerçekten de, profesyonel kadınların daha yüksek ücretli mesleklere girmelerini daha “mümkün” kılan koşulların bir kısmı, ev temizliği, gündüz bakımı, evde sağlık bakımı ve yemek hazırlama gibi hizmetlerin genişletilmesi olmuştur. Bu işler büyük ölçüde düşük ücretlidir ve ezici bir yoğunlukla kadınlar tarafından yapılır ve ev ve bakım işlerinin çoğu Meksika, Orta Amerika, Karayipler ve Üçüncü Dünya'nın diğer bölgelerinden gelen göçmen kadınlar tarafından doldurulur.

Aynı zamanda, başta beyaz olmayan kadınlar olmak üzere kadınların yönettiği haneler, muazzam mali sıkıntı ve zorluklarla karşı karşıyadır. Bu kadınlar genellikle uygun fiyatlı çocuk bakımına ve ücretli aile ve tıbbi izne erişemeyen aileleri desteklemek için mücadele ediyor.

Yani aile geliri açısından bu “farklı yönlerde doğru çekilme” durumu var. Her iki eşin de mesleklerde çalıştığı evli heteroseksüel çiftler, birleşik aile gelirlerinde büyük bir artış gördü. Ve bu hanelerdeki eşlerin kazançları, ABD'deki ailelerin en üstteki yüzde 20'sinin toplam gelir içindeki artan payında çok önemli bir rol oynadı. Bu arada, toplumun alt basamaklarındaki reisi kadın olan çocuklu ailelerin karşı karşıya olduğu zor koşullar, ailelerin gelirleri üzerinde aşağı yönlü bir baskı yarattı.

Ataerkillik, “kariyer mi yoksa aile mi” arasında seçim yapma yükünü kadınlara yüklemeye devam ediyor. Kendini savunmaya devam eden eşitsiz, ataerkillik iş bölümü -ve aynı zamanda çalışan bakıcıları desteklemek için sosyal devlet politikalarının olmaması- çalışan annelerin normunun, evlerine ücretsiz ev işlerinin “ikinci vardiya”ya dönmeleri ve bakıcılık şeklinde gösteriyor.

“Günün sonunda”, çalışan ebeveynler modern norm olsa da, kadınlar hala aynı ebeveyn ve çalışma statüsüne sahip erkeklerle göre çocuklara bakmak ve ev işleri yapmak için çok daha fazla zaman harcıyorlar. Ve 2020-21 COVID pandemisi boyunca, okulların kapanması ve bakım sorumlulukları nedeniyle çok sayıda kadın işten ayrılmak zorunda kaldı ve çeşitli araştırmalar, kadınların pandemi sırasında ek çocuk bakımı, eğitim ve ev işlerinden önemli ölçüde daha fazlasını yaptığını ortaya koyuyor.^{xlv}

Değişen ekonomi ve cinsiyet rolleri... Ve erkekler.

Erkekler, işe erişim, ücret ve işyeri otoritesinde yapısal-kurumsal erkek ayrıcalığından yararlanmaya devam ediyor. Ancak 1970 öncesi duruma kıyasla erkeklerin şu başlıklarda durumlarında aşağıya doğru bir ivme yaşanmıştır.

a) Becerilerin kazanılması; b) İstihdam oranları; c) Mesleki “statü” (iyi ücretli imalat işlerinin ortadan kalkması); ve d) Gerçek ücret seviyeleri (özellikle üniversite eğitimi olmayanlar için).

Küreselleşme, teknolojik dönüşüm ve sendikaların düşüşü hızlandıkça, ekonomi, daha önce de tartışıldığı gibi, geleneksel olarak erkeklerin egemen olduğu mesleklerden kadın ağırlıklı, düşük ücretli hizmet işlerine doğru kaydı. Bunlar “kadınların işi” olarak damgalanan mesleklerdi. Bu toplumda derinden değersizleştirilen bakıcılık gibi. (Bu işlerin bazılarında daha fazla erkek katılıyor, ancak kadınların erkek egemen işlere katılma düzeyinde değildir.)

ABD ekonomisi, esas olarak emperyalist küreselleşmedeki sıçramalar tarafından yönlendirilen ekonomik-sosyal değişikliklerden geçerken, “son dönemdeki emperyalist Amerika'nın” bu yeni gerçekliği var: Daha fazla kadın iş başındadır... Hane gelirinin daha fazlasını kadınlar sağlıyor ve iki ücretli çalışan ve kocalarından daha fazla kazanan kadınlar var... Evde belirli işleri yapmak istemeyen

veya işsiz kalan daha fazla erkek mevcut (halihazırda hapsedilmiş ve daha önce hapsedilmiş Siyahi ve Latino erkeklerin karşılaştığı durum gibi). Bu durum, “geleneksel” ailenin devam eden çözülüşünü gösteriyor.

Kadınların işgücüne kitlesel girişi, “işlerin cinsiyete dayalı olarak ayrılmasının” üstesinden gelemedi. Son 50 yılda daha fazla erkek ve kadının “geleneksel olmayan” mesleklere geçişi görüldü: örneğin, daha fazla kadın doktor, daha çok erkek hemşire. Ancak mesleklerde kadın ve erkeklerin birbirine karışması 1990'lardan sonra yavaşladı ve 2000'lerde durma noktasına geldi. İşçilerin yüzde 40'ından fazlası, yüzde 75'inden fazlasının tek cinsiyetten olduğu mesleklerde çalışıyor.

Çalışan üç kadından biri iki sektörde çalışıyor: Sağlık ve sosyal yardım, boş zaman ve hizmet endüstrisi (yiyecek ve içecek, oteller ve diğer konaklama, seyahat vb.). Ancak erkekler ve kadınlar aynı meslekte (kuaför, kozmetikçi, hemşire, öğretmen, bilgisayar mühendisi, makine mühendisi veya inşaat işçisi olarak) çalıştığında bile erkekler kadınlardan ortalama olarak daha fazla kazanıyor.

Kadınların, özellikle beyaz olmayan kadınların konuk ağırlama ve hizmet sektörlerinde yoğunlaşması, onları pandeminin ekonomik aksamalarına karşı özellikle savunmasız hale getirdi. Bunlar erken kapanan işlerdi. Pandemi öncesi istihdam seviyelerine kıyasla, Siyahi ve Latino kadınlar, işgücündeki herhangi bir demografiye kıyasla pandeminin ilk yılında en büyük istihdam gerilemelerini yaşadılar.^{xlvi}

Kadınlar belirli endüstrilerde ve mesleklerde yetersiz temsil edilmeye devam ediyor ve tüm sektörlerde erkeklerden daha az ücret alıyorlar. Bugün, yıl boyunca tam zamanlı çalışan bir kadın, benzer şekilde çalışan bir erkeğin kazandığı her dolar için yaklaşık 80 sent kazanıyor. Hispanik olmayan beyaz erkeklerle ilgili olarak, beyaz kadınlar 79 sent, Siyahi kadınlar 63 sent ve Latinolar sadece 55 sent kazanıyor.^{xlvii}

Ve bütün mesleklerde yaşanan cinsel taciz vebası

“Erkek” işi olarak adlandırılan şey, azalan bir dizi işi ve “usta olmanın” agresif-erkeksi fiziksel güç terimleriyle tanımlandığı ilişkili bir işyeri kültürünü ifade eder. Yine, bu erkek hakkı duygusu, hem imalat sektöründeki istihdamın daralması hem de 1970'lerden başlayarak kadınların bu işlere (inşaat ve madencilik gibi) girmesiyle “tehdit” altında. Kadınlar “hak etmeyen” ve “vasıfsız” olarak algılanıyor; kadınlar, erkek hegemonyasının aşağılık ve şiddetli yeniden iddiasının nesneleri olarak görülüyor.

2017-2018'de erkeklerin cinsel istismarına, tacizine ve aşağılanmasına karşı #MeToo hareketi patlaması başlangıçta medya şirketlerinde, yeni teknoloji şirketlerinde ve eğlence endüstrisinde patlak verdi. Kanser yaygın durumdadır. Aşağıdaki notlar, Chicago Ford fabrikasında çalışan kadınların cinsel tacizini gidermek için 25 yıllık bir yasal mücadeleden aktarılmaktadır. Bu kadınların çoğu sonunda geçimlik bir ücret ödeyen işleri kazanmıştı.

Patronlar ve işçi arkadaşları onlara mal veya av olarak davrandılar. Erkekler kabaca göğüsleri ve kalçaları hakkında yorum yapıyordu; masalara oyulmuş penis figürleri vardı.. Kadınları elle taciz ettiler, onlara baskı yaptılar, seks eylemlerini dayattılar... Denetçiler daha iyi görevleri seks karşılığında belirledi ve reddedenleri cezalandırdı.

Oradaki son yılında [Ford'daki işini bırakan Afro-Amerikan davacılarından biri] saatte 23 dolar kazandığını söyledi; Bed Bath & Beyond'da bu maaşın sadece üçte birini aldı. [Ford'dan ayrıldığından beri], geceleri evde sağlık yardımcısı olarak çalıştı ve gündüzleri çim biçti ... “61 yaşındayım ve geçinmek için çim biçiyorum.”^{xlviii}

Kapsamlı araştırmalar, kadınların düşmanca çalışma ortamları tarafından geleneksel olmayan mesleklerden uzaklaştırıldığını gösteriyor. Bilim, teknoloji ve mühendislik işlerinde çalışan kadınların

yaklaşık yüzde 60'ı cinsel tacize maruz kalıyor. Zamanla bu mesleklerdeki kadınların yarısı işlerini bırakıyor ve yarısı da bu alanları tamamen terk ediyor.^{xlix}

VII. ABD Ekonomisine Mensup Yurtdışında Doğmuş İşçiler; Küresel Güney'den "Beyin Göçü"

Emperyalist küreselleşme Üçüncü Dünya ülkelerinden zengin ülkelere göçmen işçi akışını daha yoğun hale getirmiştir.

Göçmen işçiler [migrant workers], bir ülke veya bölgeden başka bir ülke veya bölgeye iş bulmak için göç eden fakat gittikleri ülkeye kalıcı olarak yerleşme amacı gütmeyen kişileri içerir. 2015 yılında küresel Güney'in büyük çoğunluğunu oluşturduğu 150 milyon göçmen küresel emek gücünün bir parçasıydı. Bu göçmen işçilerin neredeyse yarısı iki bölgede yoğunlaşmıştır: Batı Avrupa ve ABD. Bu göçmenlerin ciddi bir kısmı (%70) hizmet sektöründe çalışmaktadır, bu istihdamın büyük çoğunluğu ev hizmetlisi vb. işlerini kapsamaktadır ve tüm göçmen ev hizmetlilerinin %73'ünü kadınlar oluşturmaktadır. *Göçmenler [Immigrants]* ise kalıcı olarak başka bir ülkeye yerleşmek için ülkelerini terk eden ve eve dönme seçeneğine sahip olan kişilerdir.ⁱ

Bunların hepsi göz önüne alındığında, doğdukları ülkenin dışında yaşayan kişilerin sayısı 1990 yılında 153 milyondan 2019 yılında 272 milyona çıkmıştır.^{li} Artan sayıda mülteciler dünyanın göçmen nüfusuna dahil olmaktadır: Sayılara 10 milyonlara ulaşan, olaylar sebebiyle ülkelerinden kaçıp başka ülkelerde güvenlikleri adına sığınmacılık yapmaya zorlanan, ancak çoğu zaman kendilerini yoksul mülteci kamplarında ve acımasız ıslahevlerinde bulan insan.

Emperyalist ülkelere doğru artan göçmen ve göçmen işçi akımı emperyalist egemenlik, yağma ve ezilen ülkelerin çarpık gelişim koşulları ile iç içe geçmiştir. Emperyalist tarımsal işletmelerin geleneksel tarımın altını oyması ve bunun sonucunda gelişen fakirlik ve sürgün; El Salvador ve Guatemala gibi ülkelerde uzun süreli ABD destekli savaşların ekonomi üzerindeki yıkıcı uzun vadeli etkileri; küresel ısınmanın tarım ve köy yaşamı üzerindeki yok edici etkileri.

Aynı zamanda, küresel Güney ekonomilerinin dünya emperyalist sistemine daha derinden entegre olması bu ülkelerde orta sınıfın ve profesyonel tabakanın büyümesini hızlandırmıştır ve emperyalist ülkeler bu tabaklar üzerinde bir çekim gücüne sahiptir. Daha iyi/yüksek maaş veren, iş güvenliğinin daha yüksek olduğu teknik ve profesyonel istihdam ve bunların yanı sıra gelişen araştırma ve hastane tesisleri vb. ve kısmen daha stabil bir politik-sosyal ortam bir çekim gücü oluşturmaktadır. Yani zengin kapitalist ülkeler hem ezilmiş hem de eğitilmiş-profesyonel orta tabakadan göç çeker (ve yüksek yeteneklere sahip göçmenleri kendilerine çekmek için hamleler yaparlar).

A) ABD İş Gücünde Göçmenler

ABD dünyadaki herhangi bir ülkeden daha fazla göçmene sahiptir. 2017 yılından itibaren, ABD'de yaşayan insanların yaklaşık 44 milyonu başka bir ülkede doğmuştur. Bu ABD tarihi göz önünde bulundurulduğunda bir rekora işaret eder. Göçmenler ABD toplumunun %13,6'sını temsil etmektedir - ki bu sayı 1970 yılında %4.7 gibi bir figürden buralara gelmiştir- ve bu neredeyse üç kat artış anlamına gelmektedir. 1990'lar ABD'ye gelen göçmen sayısında ciddi bir artışa sahne oldu. ABD'ye gelen yetişkin göçmenler ve göçmenlerin büyümüş çocukları artık ABD'nin iş gücü potansiyelinin -bir işte çalışan ya da iş arayan insanlar- artışının önemli ve kritik bir kaynağı haline gelmiştir.^{lii}

- **ABD'deki göçmenlerin büyük çoğunluğu sırasıyla üç ülkeden gelmektedir: Meksika, Çin, Hindistan.** Meksika'dan 11 milyon, Çin'den yaklaşık 3 milyon, Hindistan'dan ise 2,6 milyon göçmen bulunmaktadır. Sonuç olarak Meksika önemli bir farkla ABD'ye giden en büyük göçmen kaynağıdır. Bu Meksika'daki derin fakirlik ile tamamen ilgilidir ve 1994 yılında yürürlüğe girerek Meksika ekonomisinin daha da büyük bir kısmını ABD emperyalist kapitaline

açan Kuzey Amerika Serbest Ticaret Anlaşması [North American Free Trade Pact (NAFTA)] tarafından yoğunlaştırılmıştır. 2010'lu yıllara gelindiğinde ABD'ye gelen göçmenler içerisinde en hızlı artışı gösteren kesim Asyalı göçmenlerdir.^{liii}

- **Göçmenler ve göçmen işçiler ABD işgücünün %17'sini oluşturmaktadır, yani yaklaşık her 6 işçiden 1'i ve tahminlere göre işgücündeki her 3 göçmenden 1'i *belgesiz* göçmendir.** Göçmenler inşaat işçilerinin %25'ini ve kesim ve et endüstrisi istihdamının %40'ını oluşturmaktadırlar. Ayrıca Amerikalıların tükettiği yiyecekleri yetiştiren, hasatlarını güden ve işleyen saha çalışanlarının %50 ila %75'i belgesiz göçmenlerdir, büyük oranda Meksikalı belgesiz göçmenler. ABD'deki tüm ev hizmetlileri ve temizlik çalışanlarının %25'ini belgesiz işçiler oluşturmaktadır.^{liv}

Kararsız durumlarından ötürü, tahminlere göre ABD işgücünde yer alan 8 milyon belgesiz işçi ABD iş hukuku tarafından tamamen korunamamaktadır. Bu kişiler işverenler tarafından standardın altında koşullarda çalıştırılmaktadır ve zaman zaman maaşlarının ödenmemesi söz konusudur. Sınır dışı etme kılıcı her zaman kafalarının üstündedir -ve *sınır dışı edilme tehdidi ve gerçekliği belgesiz işçilerin ABD işgücünün gölgelerde yaşayan süpersömürülebilir bir kısmı olarak karlı biçimde işgücüne eklenmesine neden olan koşulların bir parçasıdır.*

- **Zengin kapitalist ülkeler ve küresel Güney'in ezilen ülkeleri arasındaki ilişkilerin tanımlayıcı bir unsuru zengin ülkelerde çalışan göçmenlerin ve göçmen işçilerin ailelerini desteklemek için evlerine gönderdikleri para miktarının artan önemidir.** Bu miktar göçmenler tarafından ABD'de kazanılan paranın ortalama sadece %15'i olsa bile bu göçmen işçilerin fakir aileleri için çoğu zaman bir ölüm kalım meselesidir – temel ihtiyaçlar için gerekli para.

Yabancı ülkelere çalışmaya giden işçilerin ana yurttaki ailelerine gönderdikleri bu para akışı [remittance] son 40 yılda o kadar artmıştır ki senelik miktarları, ezilen ülkelere emperyalistler tarafından gönderilen dış yardımı ve emperyalist *özel sektörün* yurtdışı yatırımlarını (örneğin Ford fabrika açtığı zaman) geçmiştir.^{lv} Ezilen ülkelerin sömürücü egemen sınıfları da yüksek işsizlik ve fakirlik koşullarında en azından ekonomik ve sosyal stabilite için biraz finansal rahatlatma sağlamak uğruna göçmen işçilerin ana yurttaki ailelerine gönderdikleri paralara güvenmektedir.

ABD'deki Meksika asıllı göçmen işçilerin evlerine gönderdikleri paralar günümüzde ABD'nin Meksika üzerindeki stratejik ekonomik egemenliğinde önemi yadsınamayacak bir rol oynamaktadır.

Emperyalist küresel genişlemenin işleyişiyle bağlantılı kendini tekrar eden bir dinamik bulunmaktadır. Emperyalizmin ezilen ülkelere derinleşen etkisi ve bu ülkeleri anarşik yeniden şekillendirmesi insanları evlerinden emperyalist ülkelere iş bulmak için göç etmeye sevk etmektedir. Meksika'dan gelen göçmen işçiler genelde ABD işgücünün alt tabakalarında, sert iş ve maaş koşulları altında çalışmaktadırlar.

2019 yılında Çin'i geçen Meksika artık ABD'nin en büyük ticaret ortağı olmuştur. Kapitalist-emperyalist Çin ile küresel marketlerde rekabet yoğunlaştıkça ABD emperyalizmi ve küresel rekabetçiliği için Meksika bazlı tedarik zincirleri daha da büyüyen bir öneme sahip olmuştur. ABD'de çalışan Meksikalı işçilerin ana yurttaki ailelerine gönderdikleri paralar ABD emperyalist kapitalinin kar maksimize etme ihtiyacına hizmet eden *süpersömürülebilir işgücü rezervini sürdürmeye yardımcı olan fakir haneleri desteklemektedir.*

B) Emperyalist Asalakçılık ve Üçüncü Dünya'dan Emperyalist Ülkelere "Beyin Göçü"

- İleri Teknoloji Sektörü ve Yurtdışı Doğumlu İşçiler

Üçüncü Dünya'dan yabancı vasıflı işçilerin temini Amerika'nın ileri teknoloji sektöründe esaslı bir rol oynamıştır ve oynamaya devam etmektedir.

İleri teknoloji, işçilerinin önemli kısmı bilim, teknoloji, mühendislik ve matematik alanlarında yoğunlaştığı endüstrileri ve şirketleri kastetmektedir. Bilgisayar, yazılım, bilişim teknolojileri, robotik, biyoteknoloji, yapay zekâ alanındaki firmaları içerir. Microsoft, Facebook, Apple, Google, Oracle gibi ve bu alanlardaki yeni "start-up" şirketleri içerir. İleri teknolojinin tarihsel göbeği Silikon Vadisidir -San Francisco'nun güneyi.

İleri teknoloji ABD emperyalizminin dünya ekonomisindeki rekabetçi gücünün ana kaynaklarından biri olmuştur. Günümüzde ABD'nin teknolojik gelişmeleri ileri teknoloji sektörüne gelecek yatırımlara yüksek derecede bağımlıdır, Apple, Alphabet-Google ve Microsoft gibi şirketlerden gelecek yatırımlar da buna dahil. Bu yazıda tartışılan tedarik zincirleri sofistike bilişim, iletişim, maliyet denetleme ve lojistik teknolojileri gerektirmektedir. ABD'nin soykırımcı askeri makinesi bu teknolojileri gerektirmektedir. Gerçekten de ABD devleti ve Pentagon tarafından bilim, uzay ve modern bilişim yatırımları, kontratları ve fonlamaları olmasa ileri teknoloji ya da Silikon Vadisi var olamazdı.

Bunun ışığında, eski ABD Enerji Bakanı Spencer Abraham tarafından Silikon Vadisi'nin ortaya çıkışında vasıflı yabancı asıllı işçilerin oynadığı önemli rol üzerine verilen emperyalist-şovenist analiz üzerine düşünün:

"Silikon Vadisi Amerika'nın ekonomik üstünlüğü için hayati önemde bir katalisttir. Dijital devrimin küresel merkezidir... Ülkemiz, toprakları içerisinde en büyük ve en yenilikçi teknoloji şirketlerinin bazılarını barındırmanın ekonomik faydalarını görmektedir.

"Ancak 1970'lerin sonlarına doğru, teknoloji devriminin merkezinin ABD'de oluşması kesin değildi.

"O zamanlarda, üst düzey bilişim yetenekleri dünyanın her tarafına yayılmış durumdaydı ve endüstri, en iyi ve en zekilerin birlikte çalışmak ve yeni buluşlar gerçekleştirmek için bir araya gelebilecekleri bir yere ihtiyaç duyuyordu. Herhangi bir yerde olabilirdi ancak Silikon Vadisi Amerika'da bitti.

"Neden?

"Cevap, büyük ölçüde şöyle: Çünkü ABD kapılarını vasıflı yabancı işçilere açtı."^{vi}

1965 yılında, 1924 Göç Kanunu'nun geri çekilmesi ile "kapılar açıldı". Büyük çoğunluğu Üçüncü Dünya'dan, özellikle Hindistan'dan vasıflı yabancı işçilerin Amerika'ya geniş ölçüde akışı kolaylaştırdı. Bu işçilerin pek çoğu ABD'de tomurcuklanmakta olan teknoloji merkezlerinde işe alındı, bunların en önemlisi Silikon Vadisi idi. Bu fakir ülkelerden zengin ülkelere bir "beyin göçüdür". Bu emperyalizme bir "ödenektir": bu vasıflı işçileri eğitme yükü doğdukları ülkelerin üzerindedir. Eski ABD Enerji Bakanı neşeli bir şekilde 1973 ve 1977 yılları arasında Hindistan

Teknoloji Enstitüsünün en üst düzey mezunlarının %60'ından fazlasının ABD'ye geldiğini anlatmıştır.

1990 yılında vasıflı işçilere açılan kapı, ABD'li işverenlerin yüksek vasıflı yabancı işçileri geçici olarak istihdam etmelerine izin veren özel bir vizenin (H1-B) devlet tarafından yürürlüğe konması ile daha da aralanmıştır. 2010 ortalarında, bu vizelerin %70'i Hindistanlı mühendislere ve diğer yüksek teknoloji işçilerine verilmiştir.

- **2010 ortalarında Silikon Vadisinin bilişim teknolojileri işçilerinin %70'inden fazlası yabancı ülke doğumlulardır.** Başka bir yüksek teknoloji merkezi olan Seattle'da 1990 yılında %11 olan yurtdışı doğumlu işçi oranı 2016'da %40'lara ulaşmıştı ve bu teknoloji işçilerinin %40'ı Hindistan'dan gelmekteydi.^{lvii}

ABD ekonomisinin stratejik önem taşıyan bir sektörü “beyin göçü” ile gelişmektedir.

C) Üçüncü Dünya'dan Sağlık Profesyonelleri “Çalmak”

2010 ortalarında, **başka ülkelerden tıp diplomaları almış 247.000'den fazla doktor ABD'de çalışmaktaydı, bu ABD'deki her 4 doktordan 1'i anlamına gelmektedir.** Hemşirelik, psikiyatri, evde sağlık bakımı yardımcılarının %23 kadarı yurtdışı doğumludur. Bu yardımcılarının her 10 tanesinden 1'i sadece Karayip adalarından ve Orta Amerika'dan gelmektedir!^{lviii} ABD'de çalışacak pek çok sayıda hemşireyi eğiten Filipinler'deki tıp ve hemşirelik okulları ile ABD sağlık sektörü arasında bir yüzyıldır süren sömürgeci/neo-kolonyal bir ilişki bulunmaktadır. ABD'de bir sağlık krizi olduğu zamanlarda da -örneğin 1980'lerdeki ve 1990'lardaki AIDS krizi- Filipinler'den daha da çok hemşire ABD'ye yöneltmiştir.

ABD'deki tıp okullarının mezunları giderek daha çok yüksek gelirli özelleşmiş alanlara yöneldikçe ABD'deki daha temel sağlık pozisyonları Üçüncü Dünya ülkelerinden doktorlar ve diğer sağlık çalışanları tarafından doldurulmaktadır, yani Amerikalıların temel sağlık ihtiyaçlarının giderek daha büyüyen bir kısmı bu işçiler tarafından görülmektedir. Bu durum Üçüncü Dünya'daki sağlık sektörü sıkıntılarını daha da kızdırmaktadır. ABD ve diğer emperyalist ülkelerin en büyük doktor “sağlayıcıları” Hindistan, Nijerya, Pakistan ve Güney Afrika gibi hepsi de sağlık personeli kıtlığından mustarip ülkeleri içermektedir.^{lix}

Afrika'nın genelinde bunun işleyiş biçimi canicedir. Dünya Sağlık Örgütü'ne göre Afrika küresel hastalık yükünün %24'ünden fazlasına sahiptir, ancak dünyadaki toplam sağlık personelinin sadece %3'üne ve dünyanın sağlık için harcanan finans kaynaklarının sadece %1'ine erişebilmektedir. Afrika, anneler ve çocukları için kronik bir sağlık hizmeti ihtiyacına sahiptir. *Ancak Afrika emperyalist ülkelere doğru büyük bir vasıflı tıbbi profesyonel göçüne şahit olmuştur – özellikle de İngiltere ve ABD'ye.*

2015 yılında ABD'de çalışmakta olan Afrika'da eğitim görmüş tıp mezunlarının sayısı 14.000 civarındaydı ki bu 2005 yılına kıyasla %27 artış anlamına gelmektedir. Bu 2005-2015 yılları arasındaki 10 yıl boyunca her gün 1 Afrika'da eğitim görmüş doktorun ABD'ye göç etmesine eşdeğerdir. Afrika'nın sağlık sektöründe beyin göçü sebebiyle -Afrika ülkelerinde eğitim görüp sonradan Batı'ya göç eden tıbbi personelin karşılığı alınamayan eğitim masrafları göz önüne alındığında- her sene 2 milyar dolar kaybettiği tahmin edilmektedir.^{lx}

Ancak “kayıplar” fakir ülkelerin zengin ülkeleri tıbbi personel göndererek ekonomik olarak desteklemesinin çok daha ötesine gitmektedir. *Göç etmekte olan doktorların kurtarabilecekleri hayatların kaybı da söz konusudur, özellikle de 5 yaşından küçük çocuklar. Çıplak bir bakış açısı sunmak gerekirse: Batı Afrika'da 2014-2016 Ebola salgınının zirvesinde Sierra Leone'da her 100.000 kişi için ortalama 2 doktor vardı, Nijerya'da ise 45. Bu sayı ABD'de her 100.000 kişi için 250 doktordur.*^{lxi}

Üçüncü Dünya'dan “beyin göçü” emperyalist asalaklığın vahşi bir dışavurumudur.

VIII. “Yok Olmakta” Olan Bir Orta Sınıf Değil... Geleneksel Çekirdeği “Oyularak” Yeniden Şekillendirilmiş Bir Orta Sınıf

ABD orta sınıfının spesifik bir tarihsel biçimi küçüldü. Bu orta sınıf 1954-1975 arasındaki dönemde büyüyen ekonomik olarak uygun şartlarda gelişti. Bu orta sınıf, büyük çaplı endüstrilerde iyi ödemeli ve sendikalaşmış işçilerin, zanaatkarların, küçük işletme sahiplerinin, düşük seviye yöneticilerin, öğretmenler gibi kamu sektöründe maaşlı işçilerin ve üniversite ya da diğer ileri seviye diplomalar gerektirmeyen mesleklerde çalışanların temelini oluşturdu ve bunları kapsayan bir orta sınıf idi.

Bu orta sınıf, maddi güvenlik ve bir ailenin ev sahibi olma ve “biraz servet biriktirme” yeteneğinin oluşturduğu ideolojik temelde ve kendisi ve çocukları için yukarıya doğru sosyal hareketlilik (daha çok kazanma şansı) sözleri üzerinde yükselen “Amerikan rüyası” için toplumsal bir dayanaktı. Bu orta sınıf durumunun kötüleşmesine şahit oldu. Birleştirici Amerikan rüyası efsanesinin zayıflayan kontrolünün *çelişkili etkileri* bulunmaktadır. Geleneksel beklentiler patlama noktasına ulaştı. Bu aynı zamanda Trump faşizminin beslendiği temelin bir parçasıdır.

Geleneksel orta sınıfın çekirdeğinin bu şekilde zayıflaması şu ana kadar incelenenlerle son derece ilişkilidir, özellikle de küreselleşme dalgaları, teknolojik dönüşüm ve sanayi işgücünün küçülmesi ile. Otomotiv ve çelik şirketleri artık geçmişteki gibi iyi maaşlı, düşük vasıflı, sendika anlaşmaları temelinde emekli maaşını ve sosyal yardımları barındıran iş imkanlarını sunmuyordu. “Büyük kutu” mağazalar (Target, Home Depot vb.) küçük çaplı işletmeler üzerinde inanılmaz bir maliyet baskısı oluşturuyordu. 1970’lerden beri öğretmenler sert darbeler almıştı ve eyalet devletleri son yıllarda bütçeleri kısıtıkça büyük kayıplar vermekteydiler. Sağlık sektörü düşük ve orta vasıflı “orta sınıf maaşlı” iş imkanlarının yaratıldığı birkaç sektörden biri olarak kalmaktadır.

Aynı zamanda, bu yönde işlemekte olan ekonomik güçler ABD orta sınıfının üst katmanlarının büyümesine destek oluyordu. Somut bir şekilde anlatmak gerekirse, emperyalist küreselleşme, teknolojik dönüşüm ve yükselen finansallaşma ve bununla birlikte son yıllarda IBM ve Dell gibi pek çok ABD şirketinin üretimden hizmet sektörüne evrimi *yüksek gelirli “yurtiçi tedarik zinciri” hizmet sektörü mesleklerinin gelişimini* kamçıladi. İşletme müdürleri, bilgisayar programcıları vb. işler. Bu işlerin 2010 ortalarındaki ortalama yıllık geliri 63.000 dolar idi. Bu hizmetlerin daha üst seviye kısımlarında - mühendislik, tasarım, yazılım yayınlama, lojistik hizmetler vb.- ortalama gelir 89.000 civarını buldu.

Yani geleneksel orta sınıfın zayıflamasıyla yerine *profesyonel ve “yeni girişimci” küçük burjuvanın üst tabakasının gelişimi geçti.* Bu orta sınıf finans, bilişim teknolojileri, biyoteknoloji, hukuk ve tıp, danışmanlık ve buna benzer sektörlerde bulunmakta. Bu insanlar maaşlı işçiler ve bağımsız yüklenici ve iş sahipleri olarak çalışıyor. 1970 yılında işletme ve profesyonel hizmetler alanında orta sınıfın sadece %18’i istihdam altındayken 2015 yılında bu sayı %33’ü bulmuş durumda.

Orta sınıfın yapısındaki bu değişim aynı zamanda ABD toplumundaki büyüyen eşitsizliği destekleyen faktörlerden biri olmuştur. Bir tarafta elinizde geleneksel “mavi yaka orta sınıfın” (ileri seviyede sendikalaşmış endüstride iyi maaşlı çalışan, orta sınıf yaşam standardını kovalayan ve buna erişmiş olan kişiler) düşüşteki durumu var. 1971 yılında orta sınıf ailelerin yetişkin bireylerinin %28’i sanayi istihdamındaydı, 2015 yılında bu sayı sadece %11. Diğer tarafta ise senede 126.000 doları geçen gelirlere sahip ailelerin sayısındaki artış bulunmakta, ki 2015 yılında bu ABD’de her 5 aileden 1’ine tekabül etmekteydi. Bu aileler çoğu zaman *yeni burjuvazi adı altında bahsedilen işlerde çalışan iyi eğitilmiş, iyi gelirli evli çiftlerden* oluşmakta.

Sonuç olarak orta sınıf 1970’li yılların başlarında tahminen yetişkin nüfusun %60’ından büyük ölçüde “geleneksel” çekirdeğinin zayıflaması sebebiyle 2015 yılında %50 civarına düştü. Bu sırada orta sınıfın “üst tabakası” büyüdü ve kayda değer ekonomik gelir elde etti.

Bu yazının temel bir anlayışına dönersek: *gelişmekte olan üst tabaka meslekler asalak küresel üretim (aklınıza Apple gelsin) temelinde var olmakta ve emperyalist besin zincirinin üst seviyelerine oturmakta- ancak bu mesleklerde çalışanlar da iş yoğunluğu baskıları ve küresel rekabet ve kar maksimize edici kapitalin sıkıştırmalarının altındadır.*

Tamamlayıcı Teknik Bir Not: Bu bölümdeki veriler ve gelir kategorilerin dayandığı belge Sam Fleming ve Shawn Donnan tarafından yazılan “America’s Middle-Class Meltdown: Core shrinks to half of US homes” [Amerika’nın Orta Sınıfının Eriyişi: Çekirdek Evlerin Yarisına Doğru Azalıyor], *Financial Times*, 9 Aralık 2015. Pew Araştırma Merkezi veri tabanından çalışmaktalar. *Geleneksel orta sınıf*, medyan gelirin üçte ikisinden iki katına kadarki gelir aralığında yer alan aileler olarak ölçülmüştür. “Medyan” bir tür ortalama gelirdir, maaşlı çalışanların yarısı bu değerden az yarısı ise daha fazla kazanır. *Üst tabaka orta sınıf veya orta sınıfın üst tabakasına mensup bir aile*, geliri medyan aile gelirinin 2 ila 3 katı olan bir ailedir.

IX. Amerika’da Açılan Bölgesel Farklar ve Büyüyen Eşitsizlikler

Pek çok anaakım ekonomist Amerika içerisinde bölgeler arası gelirden genişleyen bölgesel farklara işaret etmektedir. Bazıları bu durum için öngörülebilir (çevirisi: burjuva) bir çözüm olmadığını ve bu durumun sosyal ve politik kutuplaşan içerimleri olduğunu belirtmektedir.

20. yüzyılın büyük çoğunluğu boyunca Amerika’da bölgeler arasındaki gelir farklılığı birbirine yakın durmaktadır. Ancak 1980’ler ile birlikte bölgeler arasındaki gelir farkları gittikçe artmıştır. Bu durum 1990’larda çoğunlukla Amerika’daki manüfaktür işlerin kaybolması ve dünya emperyalist ekonomisinin manüfaktür merkezi olarak yükselen kapitalist Çin’le ilgilidir.^{lxii}

Mesele sadece emperyalist dış kaynak tedarikine ve yoğunlaşan küresel emperyalist rekabete ve teknolojik değişimlere bağlı olarak Amerika’nın işgücünde bazı seksiyonların işlerin yok olması ve gelirlerinin düşmesi meselesi değildir. Ya da işgücünün bazı seksiyonlarının iş ve gelir anlamında meselenin üstesinden gelmesi de değildir. Bu aynı zamanda bu aşağıya ve yukarıya doğru gelişen trendlerin bazı bölgelerde daha ciddi yoğunlaşmasıdır. Örneğin Ortabatı bölgesinde ağır manüfaktür işlerinin kaybolması ve Kuzeydoğu, Los Angeles ve San Francisco, Pasifik Kuzeybatısında vb. yüksek gelirli orta sınıf mesleklerin büyümesi.

Yüksek gelirli, sözde “bilgi ekonomisi”, iyi eğitilmiş bir işgücünü istihdam eder; bilimsel keşifleri ve araştırmaları kar yaratan uygulamalara dönüştürür ve bunlar üniversite araştırmalarına ve medikal-hastane komplekslerine bağlıdır. Bunlar belirli şehirler ve bölgelerde kümelenmişlerdir (yukarıda belirtildiği gibi).

Devam etmek gerekirse, Amazon gibi sermayenin aşırı yoğunlaştığı dijital ticareti domine eden şirketler de bölgesel eşitsizliğin bir diğer motor gücüdür. Hem saatlik 10 dolarlık alt uçtaki ağır işler bazında (Amazon 2020’nin ilk 10 ayında sezonluk olmayan 425.000 işçi istihdam etmiştir) hem de ülkenin Seattle ve Washington D.C gibi daha varlıklı kısımlarına para akışı sağlayarak.^{lxiii}

Bununla aynı zamanda *eyaletler dışında da gittikçe yükselen bölgesel farklılıklar vardır:* Kıyı şeridi şehirleri ve iç eyaletlerdeki şehirler ve kasabalar arasında.

- New York'ta ama özellikle de San Francisco, Los Angeles ve birkaç diğer şehir imparatorluğun finansal-administratif komuta ve kontrol merkezi olarak iş görürken buralarda sınıfsal ve sosyal bölünmeler ekstrem boyutlarda genişlemekte ve zorlaşmaktadır.
- Görmüş olduğumuz üzere başlıca çalışma yaşındaki (25-54) erkekler ya çalışmıyorlar ya da iş aramıyorlar. Bu kategoriye dahil; metropoliten olmayan bölgelerdeki, beyaz erkekler arasında opioid kullanımı, intihar vd. bağlı olarak son 20 yılın en yüksek ölüm oranları yaşanmaktadır; özellikle de 25-44 yaş arasında. Kentucky ve Kuzey Virginia gibi yerlerde yaşam beklentisi New York ile 1990'larda aynıyken bugün bu iki yer beş yıl gecikmeli gelmektedir.^{lxiv}

Üniversite formasyonu olmayanlar hala Amerikan işgücünde çoğunluktadır. Ancak bugün üniversite formasyonu olmayanlar için "yukarıya doğru mobilite"-zamanla gelir ve kazançta artış- çok az seviyelerdedir. Üniversite formasyonu olan ve olmayanlar arasındaki gelir farkı açılmaktadır. "Yukarıya doğru mobilite" neredeyse tamamen üniversite formasyonu olan- özellikle de yüksek teknoloji, "bilgi ekonomisi" ve finansın yoğunlaştığı bölgeler ve şehirlere özeldir. Ancak daha önce de gördüğümüz üzere, bir hayli ırkçılaştırılmış ve cinsiyetçileştirilmiş Amerikan kapitalist-emperyalizminin emek pazarı içerisinde de, üniversite ve yüksek öğretim mezunları arasında da uçuk eşitsizlikler mevcuttur.

- Küreselleşme ve dezendüstrilizasyon bir çeşit "seviye atlaması"na yol açmamıştır. Amerika hiç olmadığı kadar kutuplaşmış, parçalanmış ve toplum 1970'lerde olduğundan kat be kat daha fazla segmente olmuştur. Bu ekonomik, sosyal, bölgesel ve politik olarak doğrudur.^{lxv} Bob Avakian bunları anlamada kritik bir içgörü sunar ve bu analiz ile bunlar doğrulanmıştır: "Şu an da toplumun çok dikkat çeken bir özelliği var: 50 yıl öncesiyile karşılaştırıldığı zaman bugün toplumun farklı tabakalara çok daha katı bir şekilde bölünmüş olması ve çok daha fazla kuşatılmış olması. Bir başka deyişle, yalnızca "ırksal çizgiler" anlamında değil, aynı zamanda daha geniş olarak toplumdaki farklı sosyal gruplar anlamında genişleyen ve sertleşen sınıfsal ve toplumsal bölünmeler bulunuyor."

Sonuç

Bu yazının başında şu soru sorulmuştu: Bir tarafta yükselen küreselleşme ve emperyalizmin, özellikle de Amerikan emperyalizminin Üçüncü Dünya'da ezilen ülkelerdeki yoğunlaşan sömürüsü ne kadar belirleyici ve faaldir ve diğer tarafta bütün bunlar Amerika'daki değişen sosyal ve sınıfsal kompozisyon nezdinde ne kadar belirleyici ve faaldir? Bu değişiklikler *emperyalist asalaklığın* tanımlayıcı bir ifadesi olarak anlaşılabilir mi?

Bu yazı buna verilecek cevabın kesinlikle evet olduğunu göstermektedir...

Ancak basit ve mekanik bir şekilde değil. Yükselen küreselleşme, sosyal ve sınıfsal kompozisyon değişiminin tek sebebi değildir; ya da örneğin Amerika'daki işlerin azalması birebir olarak küresel tedarik zincirlerinin sayılarının artması sonucu değildir. Bu yazı aynı zamanda "Amerika'da sosyal ve sınıfsal kompozisyon değişimlerinin başka önemli faktörler tarafından nasıl etkilendiğini de göstermektedir. Örneğin teknolojik transformasyon ve sosyal mücadeleler gibi. Bütün bunlar emperyalizm tarafından, Küresel Güney'in ezilen ülkelerinin sömürüsünü yoğunlaşması ile ilişki içerisine girmiştir.

Trendlerin ve değişikliklerin anlaşılması için tesadüfün rolünün de tanınması gereklidir- Majör olaylar ve belirleyici durumların olması belli değilken olması veya tam beklenmemeleri gibi- Buna mukabil olarak çok önemli bir örnek 1989-1991 yıllarında sosyal-emperyalist Sovyetler Birliğinin ve blokunun çökmesi, 1976 yılında Maoist Çin'de sosyalizmin mağlup olması ve kapitalizmin restore olması

gösterilebilir. Çin'in 1976 yılından günümüze; Batı emperyalizmi için tabi konumda bir "atölye/ter atölyesi" kapitalistinden yükselen bir emperyalist güce dönüşmesi, dünya emperyalist ekonomisi ve rekabet halindeki majör emperyalist güçler açısından devasa etkiler ve sonuçlar doğurmuştur.

Özellikle Amerika'da, emperyalist asalaklık, bilhassa da 1990'lardan itibaren yeni muazzam küreselleşme dalgaları ve Üçüncü Dünya'ya derinlemesine girişle beraber yükselmiştir. Ve de Amerika'daki sınıfsal ve sosyal değişikliklerin bileşimi, son 50 yılda bu yazıda da belirtildiği üzere "emperyalist asalaklığın belirleyici bir ifadesidir".

Bob Avakian bu kapitalist-emperyalist sistemin altında yatan gerçekliği su yüzüne çıkartmaktadır:

Bu (ve sayısız başka) yolla, mevcut sistem dünyanın her yerinde milyarlarca insanın ruhunu ezip deforme ediyor, insanların hayatını öğütüyor – veya açıkça bu hayatları çalıyor.

İnsanların potansiyelinin bütün bunlardan kaynaklanan büyük israfını ve doğrudan heba edilmesini bir düşünün. Bütün bunlar, dünyanın ve halk kitlelerinin mevcut kapitalizm-emperyalizm sisteminin egemenliği altında yaşamak zorunda kalmasının bir sonucudur.

Ve bütün bunlar; bu ülkedeki halkın nispeten küçük bir bölümünün ve bir bütün olarak da insanlığın çok küçük bir bölümünün kendi inisiyatiflerini ve yaratıcılıklarını geliştirme ve uygulama koşullarına, bunun "özgürlüğüne" sahip olduğu temeldir – bütün bunlar, bu sistem altında, bir bütün olarak dünyadaki halk kitleleri için "dengesiz", son derece eşitsiz ve son derece baskıcı koşulları güçlendirmektedir.

Ve yine bütün bunlar tamamen gereksizdir.^{lxvi}

ⁱ Congressional Research Service, *U.S. Manufacturing in International Perspective*, 2018.

ⁱⁱ Veriler : John Smith, *Imperialism in the Twenty-First Century: Globalization, Super-Exploitation, and Capitalism's Final Crisis*, New York: Monthly Review Press, 2016, syf 53

ⁱⁱⁱ Veriler: Dana Thomas, *Fashionopolis: The Price of Fast Fashion and the Future of Clothes*, New York: Penguin, 2019, Giriş bölümü

^{iv} Bkz. Brian Merchant, *The One Device: The Secret History of the iPhone*, New York: Back Bay, 2018; and Keith A. Spencer, *A People's History of Silicon Valley: How the Tech Industry Exploits Workers, Erodes Privacy, and Undermines Democracy*, London: London Publishing, 2018.

^v CNBC, "Fears of US drug shortages grow as India locks down to curb the coronavirus," 19 Mart, 2020.

^{vi} Bkz. "A Company Made P.P.E. for the World, Now Its Workers Have the Virus," *New York Times*, 20 Aralık, 2020

^{vii} Birleşmiş Milletler Ticaret ve Gelişim Konferansı, *Dünya Yatırım Raporu*, 2013; International Labour Organization, *World Employment and Social Outlook 2015: The Changing Nature of Jobs*, 2015.

^{viii} Bkz. "Apple and Google named in US lawsuit over Congolese child cobalt mining deaths," *The Guardian*, 16 Aralık, 2019

^{ix} Smith, *Imperialism in the Twenty-First Century*, syf, 100.

^x Richard Freeman'in çok sık alıntı yapılan çalışmasından, *The Great Doubling: The Challenge of the New Global Labor Market*, New York: The New Press: 2006.

^{xi} Oscar Quine, "Walmart Triples India Exports as Major U.S. Companies Pivot From China," *Newsweek*, 15 Aralık, 2020

-
- ^{xii} Bkz. Intan Suwandi ve arkadaşları., "Global Commodity Chains and the New Imperialism," *Monthly Review*, Mart 2019.
- ^{xiii} Ekonomik Analizler Bürosu'nun verileri içinde, "America's Path To A Fire Economy," *Global Macro Monitor*, 5 Haziran, 2019.
- ^{xiv} John Bellamy Foster and Robert McChesney, *The Endless Crisis*, New York: Monthly Review Press, 2012, syf. 63.
- ^{xv} "Recent trends in employment and wages in New York City's finance and insurance sector," *Monthly Labor Review*, Nisan 2019.
- ^{xvi} ABD Emek İstatistiği Bürosu
- ^{xvii} Alan S. Brown, "State of American Manufacturing 2019," *American Society of Mechanical Engineers*, 30 Nisan, 2019
- ^{xviii} "Most Americans unaware that as U.S. manufacturing jobs have disappeared, output has grown," Pew Research Center, 25 Temmuz, 2017.
- ^{xix} Emek İstatistiği Bürosu'nun verilerinden aktarılan, "What Gets Made in LA Is Way More Than Movies," National Public Radio, 30 Kasım, 2015.
- ^{xx} Sendikalar ve grevlerle ilgili veriler Steven Greenhouse'un eseri *Beaten Down, Worked Up: The Past, Present, and Future of American Labor*, New York: Knopf, 2019.i veriler
- ^{xxi} Dennis Gilbert, *The American Class Structure in an Age of Growing Inequality*, Thousand Oaks, CA.: SAGE Publications, 2018
- ^{xxii} A.g.e, syf. 2 ve 251.
- ^{xxiii} Dünya Bankası, "Challenges of Informality," *Global Economic Prospects*, Aralık 2019 içinde ; ve J.J. Thomas, *Surviving in the City: The Urban Informal Sector in Latin America*, London: Pluto, 1995.
- ^{xxiv} Bkz. Aaron Benanav, "Automation and the Future of Work," *New Left Review*, Kasım-Aralık 2019.
- ^{xxv} Bkz. *Gig Economy Data Hub*, "How many gig workers are there?" ve "Who participates in the gig economy?" 15 Mart, 2020.
- ^{xxvi} Ekonomi Politikaları Enstitüsü, "Not everybody can work from home: Black and Hispanic workers are much less likely to be able to telework," 19 Mart, 2020.
- ^{xxvii} Martha Ross ve Nicole Bateman, *Meet the low-wage work force*, Brookings Institution, Kasım 2019.
- ^{xxviii} "Essential workers comprise about half of all workers in low-paid occupations," Brookings Institution, 15 Kasım, 2020
- ^{xxix} Veriler, Center for American Progress, "Trade and Race," 18 Temmuz, 2019; *The Atlantic*, "Chicago's Awful Divide," Mart, 2018.
- ^{xxx} Arka planı için bkz: Anna Clark, *The Poisoned City: Flint's Water, and the American Urban Tragedy*, New York: Metropolitan Books, 2018; ve Peter Hammer, "The Flint Water Crisis, the Karegnondi Water Authority and Strategic-Structural Racism," Testimony to the Michigan Civil Rights Commission, 18 Temmuz 2016.
- ^{xxxi} Eric Gould, *VOX*, Center for Economic Policy Research, 19 Aralık 2018
- ^{xxxii} Gilbert, s. 58.
- ^{xxxiii} Gilbert, s. 58.
- ^{xxxiv} Elise Gould ve Valerie Wilson, *Black workers face two of the most lethal preexisting conditions for coronavirus—racism and economic inequality*, Economic Policy Institute, Haziran 2020
- ^{xxxv} Bkz: Lucius Coulotte ve Daniel Kopf, *Out of Prison & Out of Work: Unemployment among formerly incarcerated people*, Prison Policy Initiative, Temmuz 2018
- ^{xxxvi} Bu durumun Chicago siyahi mahallelerindeki işleyişi için bkz: Jamie Peck and Nik Theodore, "Carceral Chicago: Making the Ex-offender Employability Crisis," *International Journal of Urban and Regional Research*, May 2008; see also, Reuben Jonathan Miller, *Halfway Home: Race, Punishment, and the Afterlife of Mass Incarceration*, New York: Little, Brown, and Company, 2021.
- ^{xxxvii} Bu bölümdeki veriler için; Raven Molly, ve arkadaşları, *Changing Stability in U.S. Employment Relationships*, National Bureau of Economic Research, 2020.
- ^{xxxviii} Michael Kimmel, *Angry White Men: American Masculinity at the End of an Era*, New York: Nation Books, 2017, s. 277.
- ^{xxxix} Emek İstatistiği Bürosu; ve Tara Law, "Women Are Now the Majority of the U.S. Workforce—But Working Women Still Face Serious Challenges," *Time*, 16 Haziran 2020.

-
- ^{xl} David Cooper ve Julia Wolfe, "Cuts to the state and local public sector will disproportionately harm women and Black workers," Brookings Blog, 9 Haziran 2020
- ^{xli} Sarah Jane Glyn, "Breadwinning Mothers Continue To Be the U.S. Norm," Center for American Progress, 10 Mayıs 2019.
- ^{xlii} "Traditional Families Account for Only 7 Percent of U.S. Households," Population Reference Bureau, 2 Mart, 2003.
- ^{xliii} Gilbert, *Growing Inequality*, s. 84.
- ^{xliv} Bu veriler için bkz: "Professional Women: A Gendered Look at Inequality in the U.S. Workforce," Department for Professional Employees, AFL-CIO, 2017; Data base, Association of American Medical Colleges.
- ^{xlv} Claire Cain Miller, "Mothers Return to Work While Handling Covid Burdens at Home," *New York Times*, 5 Mart 2021
- ^{xlvi} Ella Koeze, "The Job Recovery Is Slowest for the Disadvantaged," *New York Times*, 10 Mart 2021
- ^{xlvii} Valerie Wilson, *Exposed and underpaid: Women still make less than men, including in sectors especially affected by the coronavirus*, Economic Policy Institute, 30 Mart 2020.
- ^{xlviii} Susan Chira, "How Tough Is It to Change a Culture of Harassment? Ask Women at Ford," *New York Times*, 19 Aralık 2017
- ^{xliv} Wilson, "Exposed and underpaid."
- ⁱ International Labor Organization, *ILO Estimates on Migrant Workers*, Aralık 2015.
- ⁱⁱ Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal İşler Departmanı, *International Migration*, 2019
- ⁱⁱⁱ Jynnah Radford, *Key findings about U.S. immigrants*, Pew Research Center, 17 Haziran , 2019; Jeffrey Passel ve D'Vera Cohn, *Immigration projected to drive growth in U.S. working-age population through at least 2035*, Pew Research Center, Mart 2017.
- ⁱⁱⁱⁱ . Radford, *Key findings about U.S. immigrants*
- ^{liv} Bkz. Radford, *Key Findings*; Stephen Groves and Sophia Tareen, "U.S. meatpacking industry relies on immigrant workers. But a shortage looms," *Los Angeles Times*, 26 Mayıs, 2020; Miriam Jordan, "Farmworkers, Mostly Undocumented, Become 'Essential,'" *New York Times*, 2 Nisan, 2020.
- ^{lv} Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal İşler Departmanı, *Remittances matter: 8 facts you don't know about the money migrants send home*, 17 Haziran, 2019.)
- ^{lvi} Spencer Abraham, "The U.S. is only a leader in tech because of foreign workers." *Business Insider*, 29 Kasım, 2018. Vurgular eklenmiştir.
- ^{lvii} Adrian Otoiu ve Emilia Titan, "Trends among native- and foreign-origin workers in U.S. computer industries," *Monthly Labor Review*, U.S. Bureau of Labor Statistics, Aralık 2017; Gene Balk, "More than half of Seattle's software developers were born outside the U.S.," *Seattle Times*, 17 Ocak, 2018.
- ^{lviii} Amerika Göçmenlik Konseyi, *Foreign-Trained Doctors are Critical to Serving Many US Communities*, Ocak 2018; *Journal of American Medical Association*, "Proportion of Non-US-Born and Noncitizen Health Care Professionals in the United States in 2016," 4 Aralık, 2018.
- ^{lix} Bkz. Matt McAllester, "America Is Stealing the World's Doctors," *New York Times*, 7 Mart, 2012.
- ^{lx} Mo Ibrahim Foundation News, *Brain drain: a bane to Africa's potential*, 9 Ağustos, 2018.
- ^{lxi} tatista, *Physician density in West African countries suffering from the 2014 Ebola outbreak*, 16 Ağustos, 2014.
- ^{lxii} Bkz. Paul Krugman, *Regional Economics: Understanding the Third Great Transition*, Eylül 2019 Boston Federal Rezerv Bankası tarafından sponsor olunan bir konferanstan notlar.
- ^{lxiii} Bkz. Alec MacGillis, *Fulfillment: Winning and Losing in One-Click America*, New York: Farrar, Straus & Giroux, 2021
- ^{lxiv} Krugman, *Regional Economics*.
- ^{lxv} Bob Avakian, *Yeni Komünizm*, El Yayınları, 2018
- ^{lxvi} <http://yenikomunizm.com/kapitalizm-empervyalizm-yedi-milyar-insanin-bogulmasi-ve-yeni-temellerde-bir-dunya-icin-derin-ihhtiyac/>